

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 20. decembra 2007 ☼ Leto XVII, št. 51-52

ENA ZVEJZDA KAŽE PAUT...

»Ena zvezda kaže pot,
da ne zajdejo drugod.
Tam pred štalco Betlehem,
kjer je novi kralj rojen.«

V tej štiraj redaj je cejla skrivnost in sporočilo (üzenet) božični svetkov. Po štiri tjednaj čakanja pa pričakovanja v kmični zimski dnevaj zasvejtiti zvezda, zvezda vüpanja. Po enom tali zvezda, stera pastircom oznani, ka se v srmačkaj štalci v Betlehemi nika godi, stera trej kralom kaže paut, ka ne zablaidijo, po drugom tali je ta zvezda – kak malo dejte, pa vseedno krau svejta – skrita v jaslicaj v betlehemskej štali. Božjo dejte, stero prinaša sveklino, toplino pa lübezen v človeška srca. Tau je (tau bi moglo biti) bistvo (lényeg) božični svetkov. V gnešnjom svejti lidgé dostakrat gorminimo sveklino, toplino pa lübezen z materialnimi dobrotami, s takšnimi rečami, stero se dá za pejneze küpiti pa gda se je naveličamo, je tavö ličimo, ka nam nika ne pomejnijo.

Brezi *sveklino* nišče ne more živeti. Nej rastline – drejve, trave, rauže -, nej živali pa nej lidgé. Čenejga (naravne) sveklino zvüna, se notpotegnemo v sebé, gratamo lagve volé, če nejga sveklino znautra v nas, gratamo egoistični, nas ne

ŽELIMO VAM BLAJŽENE BOŽIČNE SVETKE IN SREČNO NAUVO LETO!

brigajo baje pa trpljenja drugi lidi. V gnešnjom svejti notranjo sveklino vsebole zamenjavamo z zvünajšnja umetno (mesterséges) sveklino. Po ništarni izžaj od streje skurok do zemlé visi večgezero mali posvejtov, svejčk. Leko, ka bi ena sama svejča dala za düšo več sveklino pa toplino.

Toplino nüca vsakši človek. Pa nej samo tisto toplino, stero nam data peč ali kakšen radiator, bole toplino drugoga človeka, stero si vzeme čas za njega, stero ga poslúša, stero ma je pripravleni pomagati, pa če ovak nej, z dobro rečjav. V tom gnešnjom modernom cajti je pa ranč za dobre reči, z lübezniyo povedane besede najmenje časa.

Božični svetki bi mogli gučati o *lübezni*, o lübezni do držine, do bližnjoga človeka, do rojenoga božjoga sina, nej pa o tom, sto komi kakšen dar küpi, kak je tau v dosti držinaj. Vej božični dar naj bau, ka so trej krali Jezuši tö nesli dar, kak pesem pravi: »*Mir, kadila in zlata, so darvali Jezusa.*« Dapa dar ne smej biti dani namesto lübezni.

Na božično nauč naj betlehemska zvezda posvejti v vaše domauve, naj vam prinesé sveklino, toplino in radost!

Marijana Sukič

OB PETNAJSTLETNICI – STO PETNAJST KNJIG

Založba Franc-Franc Podjetja za promocijo kulture je s predstavitvijo treh knjig obeležila svojo petnajstletnico. Pri založbi - njena ustanoviteljica sta pisatelj Feri Lainšček in srednješolski profesor Franci Just - je skupaj izšlo 115 del, kar je za majhno založbo zagotovo odličen rezultat in pomemben uspeh. Zdaj še toliko bolj, ker v javnosti ni znano, ali nek-

demska slikarka in kiparka Irena Brunec Tebi, knjigo je oblikoval akademski slikar Sandi Červek, nominiranec za nagrado Prešernovega sklada. »Retuše so lahko vse, kar nosimo v podzavesti, tudi tisto, kar skušamo skriti, in to od Prizorov do Prevodov. Meni osebno je morda najbližji cikel Ponatise, najbolj se vidim v pesmih o temno-

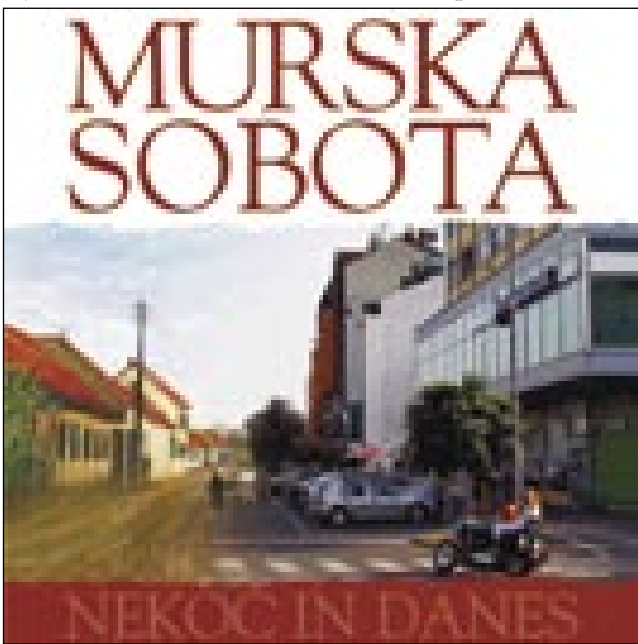
dobno kot prejšnje zbirke se tudi Retuše odlikujejo s premišljeno kompozicijo celote. Vincetičeve zbirke niso le vsote naključno zbranih pesmi, temveč vselej zbrane v smislu tematske, estetske in duhovne osredotočenosti,« poudarja Boris A. Novak. Retuše imajo še en pomen, in sicer izšle so ob avtorjevi 50-letnici.

V drugo zvrst sodi Murska Sobota nekoč in danes. V knjigi je zbranih trideset značilnih risb Ernesta Bransbergerja stare Sobote, vzporedno z njimi pa so fotografije Borisa Černija, ki prikazujejo sedanjí pogled iz približno istega zornega kota. Besedilo sta napisala Janez Mataj in Saša Štraus, urednik monografije je Feri Lainšček. Ko knjigo odpremo, zagledamo zemljevid Sobote - Olsnitze iz leta 1860 in ga lahko primerjamo z zemljevidom iz leta 1999 na koncu knjige. Ni potrebno naglaševati, da je med zemljevidoma zelo velika razlika, kakršno spoznavamo tudi, ko listamo knjigo in primerjamo, kakšne so bile soboške ulice nekoč in kakšne so zdaj. Marsikdo bo ob tem dejal, da razvoja mesta sicer ni mogoče zaustaviti, tega na silo ne delajo nikjer, marsikje pa poskrbijo, da ostanejo značilne hiše, ki na nevsiljiv način spo-

nekaž kulturnozgodovinsko pomembnih hiš.

Iz uvodnega teksta izvemo, da je bilo »območje, na katerem danes stoji mesto Murska Sobota, obljudeno že v starem veku. O tem pričajo ostanki rimskih kmetij z gospodarskimi poslopji, ostaline manjših železarskih

ve narečne pesmi in njegove fotografije, bo ob Slovenskem koledarju 2008 in dvojni številki Porabja Knjižni dar, ki ga bodo dobili naročniki Porabja na Madžarskem. Na predstavitvi v Slovenskem kulturnem in informativnem centru je ob avtorju, uredniku založbe Franciju Justu, pela vokalna

daj zelo uspešna Pomurska založba še deluje ali je v svojem osnovnem založniškem poslanstvu, izdajanju knjig, povsem zamrla.

V nekaj dneh so bile predstavljene tri, po vsebini zelo različne knjige, ki jim je skupno, da so tudi prijetne na pogled. Prva je bila predstavljena najnovejša, deseta pesniška zbirka Milana Vincetiča s pomenljivim naslovom Retuše. Murska Sobota nekoč in danes je naslednja knjiga in tretja, predstavljena v Monostru, prvi dve sta doživeli krst v Soboti, so pesmi Ferija Lainščka Nikdar neboš znala z ilustracijami avtorjevih fotografij, predvsem Prekmurja.

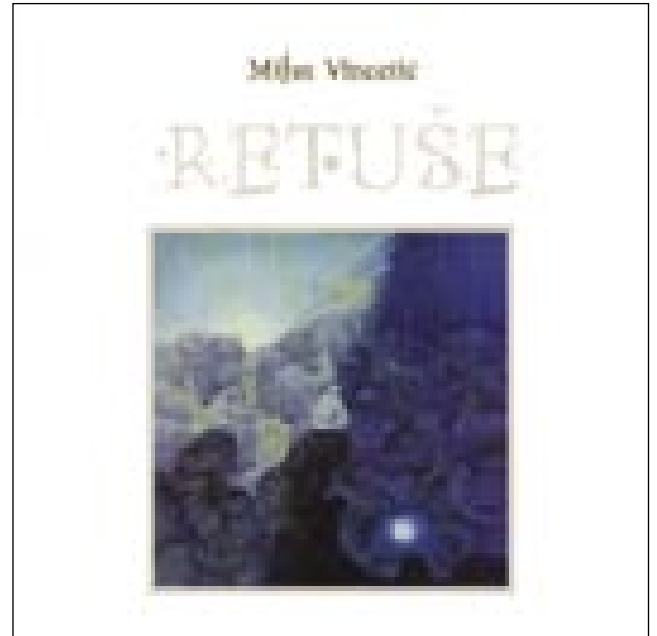
Retuše sta urednik Franci Just in pesnik Milan Vincetič predstavila širokemu krogu obiskovalcev v soboškem gradu. Na predstavitvi je prišla tudi avtorica slike na naslovnici Oblačne metamorfoze, aka-

zeleni dizlovki, ki je nekega dne prihrumela mimo mojega okna. Lahko je prispodoba za čas, ki tako hiti mimo nas,« je povedal Milan Vincetič. Avtor je pesmi razdelil v Prizore, Kopije, Ponatise, Naslove, Lektore in Prevode, uvodna je Dnevna, zaključna pa Nočna pesem.

»Ena izmed najbolj vidnih - točneje: slišnih - značilnosti Vincetičevega pesniškega jezika je močan ritem... Po-

minjajo na preteklost. Sobota se s takim ravnanjem ne more ravno pohvaliti, čeprav je tudi v središču mesta ohranjenih

in lončarskih delavnic, tukaj odkriti lonec z 238 rimskimi srebrniki (danes v Arheološkem muzeju v Budimpešti), rimski nagrobnik s konca 1. in začetka 2. stoletja, vzidan v severno steno soboške župnijske cerkve, in druge arheološke starožitnosti.« Čeprav je teksta mnogo manj in je »podrejen« slikam in fotografijam, izvemo marsikaj zanimivega iz soboške preteklosti. Kot dopolnilo strokovnemu besedilu so odlomki iz literarnih del, v katerih je opisana Sobota. Kako se prebivalci Sobote in Sobočani zanimajo za svojo preteklost (in tudi sedanost) so izpričali na predstavitvi knjige s tem, da so do zadnjega stola napolnili restavracijo hotela Dobray. Dogodek, kakršnih je v mestu malo oziroma so zelo redki.

Feri Lainšček je avtor zelo znane in uglasbene pesmi Nikdar neboš znala. Knjižica, v kateri so tudi druge Lainščko-

skupina Zarja iz Puconec. Nikdar neboš znala je deseta knjiga zbirke Med Rabo in Muro. Po zgledu na knjižne darove za Slovence v Avstriji in Italiji je nastajala leta 1997 na pobudo avtorja tega prispevka, leta 1998 je izšel v zbirki prvi roman ERD in od tedaj izhajajo dela prekmurskih in porabskih avtorjev. Urednik zbirke Franci Just je kot pomembno poudaril, da sta doslej izšli tudi dve deli porabskih avtorjev: Andovske zgodbe Karla Holeca in Garaboncijaš, roman v narečju (ki naj bi bil kmalu natisnjen tudi v izvirniku - knjižnem slovenskem jeziku) Franceka Mukiča. Ob leposlovju je izšlo še pet knjig s poljudnoznanstveno vsebino - torej ob 15. obletnici Založbe Franc-Franc 115 knjižnih naslovov in 15, s Porabjem povezanih knjig. Ni kaj, odlična bera.

Ernest Ružič

Globalna uspešnica Györgya Dragomána na Slovenskem knjižnem sejmu

Na 23. slovenskem knjižnem sejmu je bil 1. decembra gost Debatne kavarne transilvanski madžarski pisatelj György Dragomán. Njegov drugi roman *Beli kralj* (A fehér király) je pred kratkim izšel pri založbi Didakta. Na Madžarskem je roman kmalu po objavi leta 2005 požel najbolj ugledne literarne nagrade - med njimi tudi nagrado Déry Tibor. György Dragomán je za Belega kralja literarno nagrado Sándor Márai prejel skupaj z znanim madžarskim pisateljem Péтром Nádasom. *Beli kralj* je v poljščini že izšel, trenutno pa ga pre-

let po prvem izidu romana, dobil Nobelovo nagrado, ter *Kadiš za nerojenega otroka* (1996.)

Dragomán je v nekem intervjuju odkril, od kod je dobil navdih za svoj drugi roman. »Leta 2002 sem poslušal intervju z legendarnim nogometnim vratarjem Helmutom Duckadamom iz moštva Steaua iz Bukarešte. Leta 1986 je na pokalu UEFA v finalu proti Barceloni obranil štiri enajstmetrovke in po tekmi izginil. Krožile so govornice, da mu je romunski diktator Nicolae Ceausescu zlomil roke zaradi ljubosumja na njegovo slavo. Potem pa se je, kot

se otroci nenehno soočajo s sistemi prevlade. Ko sem se s kom srečal, sem vedno najprej pretehtal, ali bi ga lahko pretepel ali ne?« Brezkompromisnost in grozote totalitarizma se v pogovorih izgubljenih otrok kažejo kot vsakdanje dejstvo, normalna usoda. Miselnost, da je vsa ta absurdnost sprejemljiva, družba in okolje že otrokom privzgjajata s prijaznimi besedami, grožnjami ali po potrebi tudi s fizičnim nasiljem. Dragomán zna izbrati jezik, s katerim vznemirljivo ubesedi absurdnost družbe: »... *sva se s Sabijem samo spogledala in vedela, da sva resnično v hudih škripcih, in tedaj je Sabi rekel, da bo najbolje, če odideva na železniško postajo, skočiva na kak tovorni vagon in se odpeljeva v Petroženy in se prigrasiva za rudarja, ker je slišal, da tam zaposlujejo tudi otroke, in ko se prigrasiš za delo, te čisto nič ne vprašajo, ker je tam vedno tako velika potreba po delavcih, toda jaz sem mu rekel, da naj on gre, če hoče, jaz pa ne bom šel, ker mi ni do smrti od pljučne silikoze*«.

Odsotnost očeta v romanu *Beli kralj*, njegovo iskanje, občasna iluzija, da se je oče vendarle vrnil, je v zgodbi vseskozi prisotna. Vsako poglavje romana, tako kot tudi vsaka poteza v šahu, se nanaša na belega kralja, na očeta, ki ga je moč znova prisvojiti le na ravni iluzije. Dragomán je tretji med v Transilvaniji rojenimi madžarskimi pisatelji, čigar delo je izšlo v slovenščini v zadnjih štiridesetih letih. Medtem ko se znamenita trilogija Árona Tamásija o petnajstletnem dečku Abelu, ki se mora sam znajti kot gozdni čuvaj na planini Hargiti (*Abel v divjini* - 1932-1934, Pomurska založba 1968), konča s povedjo: »Zato smo na svetu, da bi bili nekje doma«, je Dragomán ob izidu knjige *Beli kralj* citiral Joycea: »Da bi bil modernist, mora človek izgubiti svojo družino, svojo domovino in vero« ... ter z nasmeškom sklenil misel: »... in to je točno tisto, kar se je meni tudi zgodilo«.

Júlia Bálint Čeh

Urednica Irena Ostrouška, pisatelj György Dragomán, Irene Trenc Frelih in Matej Bogataj

vajajo še v šestnajst tujih jezikov, med njimi tudi v katalonščino in izraelski jezik. Nekateri madžarski kritiki so potegnili povezavo med Nádasem delom *Konec družinskega romana* (1977) ter Esterházyjevim *Harmonia Caelestis* (2003), predvsem zaradi toposa, ki se pojavi v vseh treh romanih, to je odsotnost očeta. Vse omenjene avtorje - Nádas in Esterházy sta vileniška nagrajenca - za poznavalce v Sloveniji povezuje tudi ime prevajalca. Jože Hradil, prevajalec, urednik in slovaropisec je v zadnjih letih poslovenil dela, ki so izstopajoči pokazatelji svetovne kariere madžarske literature. Med njimi je knjiga Sándorja Máraija *Sveče so dogorele*, ki je bila razprodana v hipu. Prevedel je tudi prvi in tretji del tetralogije Imreja Kertésza *Brezusodnost* (1975), za katerega je avtor leta 2002, sedemindvajset

da se ne bi nič zgodilo, pojavil na televiziji. Ničesar ni spregovoril o tem, kaj naj bi se dogajalo z njim. Povedal pa je, kako se je moštvo pripravljalo na tekmo po katastrofi v Černobilu. »Nam, vratarjem, so svetovali naj se izogibamo stikom z žogo, ker leta pobere radioaktivnost s trave.« Ta skrajno absurdni stavek sem slišal z otroškim glasom in se v knjigi skoraj dobesedno pojavi v poglavju *Konec sveta*. Ta otroški glas, ki sem ga na ta način našel, je bil tako močan, da se oglasi v osemnajstih kratkih zgodbah, iz katerih je sestavljen roman«. Kratke zgodbe v romanu povezuje pripovedovalec, enajstletni fant, ki živi v mestu, ki ni posebej poimenovano in v katerem govori več jezikov, v času, ki tudi ni natančno določeno, v okolju, kjer med otroki vlada nasilje in se izoblikuje najhujša hierarhija. Kot pravi sam avtor: »Od vrta naprej

Božično praznovanje v Budimpešti

Slovensko društvo v Budimpešti vsako leto praznuje božič. Preteklo leto smo imeli koncert, letos smo pa praznovali s seniški otroki. Praznovanje smo priredili 8. decembra v avli Srbske osnovne šole in gimnazije. Torej v programu so nastopili učenci Dvojezične osnovne šole Jožefa Košiča z Gornjega Senika. Pred praznovanjem smo jim malo pokazali Budimpešto. Peljali smo jih v baziliko sv. Štefana in na Grad. Tu so si ogledali Ribičevo trdnjavo, Matjažovo cerkev, Kraljevsko palačo. Žal za druge zanimivosti ni bilo časa, ker so se isti dan vrnili.

Učenci so predstavili tudi nekaj božično-novoletnih običajev

Zelo lepo so pripravili enourni program seniški učitelji pod vodstvom Ildike Dončec Treiber. Pevski zbor šole je zpel božične, svete in popularne pesmi. Peli so tudi Sveto noč. Potem so predstavili božično koledovanje. Posebej je zapel zbor Sončnice pod vodstvom župnika Ferenc Merklija. Na koncu so nas pa »pošprickali« in želeli srečno, zdravo novo leto. Lepo je bilo. Lepi so bili seniški otroci. Nastalo je praznično razpoloženje. Malo so nas peljali nazaj v naš rojstni kraj, v Porabje. Spomnili smo se, kako je bilo v Porabju pred veliko leti, ko smo še bili mladi, kakšne šege smo imeli. Malo smo hodili po »Liciji« in kokodakali, potem smo »friškali« za staro leto in novo leto. Na koncu pa skupaj zapeli in imeli lep prijateljski večer.

Med gosti smo lahko pozdravili veleposlanika R Slovenije v Budimpešti Ladislava Lipiča, vojaškega atašeja Ljubomira Dražnika, predsednika Državne slovenske samouprave Martina Ropoša, župnika gornjeseniške župnije Ferenc Merklija in več učiteljev osnovne šole. Tudi naši ljudje so se lepo zbrali.

Na prireditve so prišli tudi predstavniki slovenskega veleposlaništva

Iskreno se zahvaljujemo gostom, da so nas počastili s svojo udeležbo, seniškim učiteljem, da so pripravili lep program za člane našega društva, Zvezi Slovencev na Madžarskem, da so skupini omogočili potovanje. Čestitali smo seniškim učencem za lep program, si želeli prijetne praznike ter srečno, zdravo, uspešno novo leto 2008.

Irena Pavlič

Sveti angel, varuh moj, bodi vedno ti z menoj

Ko slišimo besedo angel, vsi pomislimo na blaga, čudežna bitja, ki nas varujejo pred slabim in nam tudi pomagajo, ko to potrebujemo. Le prositi jih moramo, ker nam angeli ne bodo vsiljevali svoje pomoči. Ne bodo nas obvarovali pred našimi napakami, saj imamo svobodno voljo in se skozi svoje napake učimo in duhovno rastemo. Z angeli se lahko povežemo kadarkoli čez dan, oni pa nam bodo odgovorili in priskočili na pomoč. Odgovor ne bo prišel zmeraj takoj in na tak način, kakor želimo, vendar ga bomo prepoznali, ko bo prišel. Moramo pa biti tudi pozorni na angelska sporočila, ki nam jih lahko pošiljajo na različne načine. Lahko nam odgovorijo prek sanj, prek druge osebe, skozi knjigo, ki jo odpremo na določeni strani ali pa na kak drug način. Vsak angel ima svojo posebno nalogo, ustvarjeni pa so bili, da ljubijo in brezpogojno služijo in se odzovejo, ko potrebujemo njihovo pomoč. Ker zemeljski zakoni za angele ne veljajo, z lahkoto ustvarjajo čudeže.

Angeli imajo sposobnost, da se v določenih situacijah pojavijo s fizičnim telesom in postanejo vidni ljudem. Lahko se v določenih situacijah, npr. v prometni nesreči, ki jo lahko doživi nekdo, za katerega še ni prišel čas, da bi zapustil ta svet, in ga angeli čudežno rešijo. Ko opravijo svojo nalogo, skrivnostno izginejo. Beseda angeli izvira iz gr-

ške besede angelos, kar pomeni božji poslanec. Angeli nimajo materialnega telesa in se lahko gibljejo skozi čas in prostor. To simbolizirajo verjetno tudi angelska krila. Nadangeli so glasniki Boga. K ljudem prihajajo s sporočili in ukazi iz nebes, kot ga je prinesel Gabriel devici Mariji. Za nas tudi posredujejo pri Bogu in prosijo odpuščanja za naše grehe. Najbolj znani nadangeli so Mihael, Rafael, Gabriel in Uriel.

voljo vpliva v pozitivni smeri. Katoliške otroke že od nekdaj učijo moliti k njihovemu angelu varuhu. Slovenska molitev se glasi:

*Sveti angel, varuh moj,
bodi vedno ti z menoj.
Stoj mi noč in dan ob strani,
vsega hudega me brani!
Prav prisrčno prosim te,
varuj me in vodi me. Amen.*

Tudi jaz se še spomnim molitve k angelu, ki sem se jo naučila kot otrok in jo tudi velikokrat zmolim. Imam tudi zmeraj pri sebi sliko angela varuha, ki z odprtimi rokami varuje dva otroke, ki želita iti čez most. To sliko sem dala tudi mojemu oboževanemu dedku pred njegovo operacijo, da ga varuje. Žal, ni pomagalo. Zato sem potem mislila, da angeli niso hoteli pomagati, vendar vanje še vedno verjamem. Namreč, ko se naša duša odloči, da je čas, da izkusimo bolezen, izgube ali smrt, nas naš angel varuh pred tem ne more obvarovati. Lahko nam stoji ob strani, nas varuje, nam olajša

okolščine in nas uči, ne more pa delati proti naši karmi. Slika sem dobila nazaj, in jo zdaj še posebej skrbno čuvam.

Angeli se torej nahajajo povsod okoli nas, ne glede na to, ali smo jih sposobni zaznati ali ne. Zdaj, v božičnem času jih je posebej veliko med nami. Naj varujejo tudi vas! Blagoslovljene božične praznike!

Nikoletta Vajda

Vsak človek pa ima angela varuha, ki je naš osebni vodnik in učitelj, in je z nami že od časa pred rojstvom. Naša duša si je sama izbrala svojega angela varuha, ki nas spremlja vse življenje. Angel varuh v vsakem trenutku ve vse o nas in o namenu naše duše. Je z nami tudi, če se ga ne zavedamo in se z njim ne povežemo zavestno. Na naše misli in

Spominska meša, sv. Miklauš pa adventni koncert

Dolenjeseniška slovenska samouprava je 2. decembra organizirala slovensko mešo pa adventni koncert. Pred mešov so člani Mešanoga pevskega zbora Avgust Pavel obiskali grob dugoletne članice Irene Barber. Pri grobi se je na njau spominala avtorica tega članka.

»Irena Barber je delala celo svoje življenje za lüstvo, že prle kak je na Dolenji Senik na občino prišla, je skrbela za Slovence. Dobro poznam šestdeseta, sedemdeseta leta, kakša so bila za nas pevce. Težka. Sami smo si rešüvali poti, če bi kam radi šli. Redno smo odili na vaje, probe, pa eške sami plačali potne stroške. Gda je Irena k nam prišla spejvat, včasí nam je boukše šlo. Ona je tü pa tam mejla spoznance, tak nam je spravila pejnaze. Sponzori so bili takratne občine pa matična Slovenija. Dosta je delala na tom, naj bi se nej pozabila naša lejpa beseda, materin jezik, naša slovenska kultura.

Gornjesenički pevski zbor na cintori na Dolenjom Seniki

Vsigdar je bila nasmejanega obraza. Ne mislite, da je ona bila brezi težav. Nej. Dostakrat mi je pravla: »Pesem je moje veselje, to mené gor drži.« Sledi, gda je nastanila Zveza Slovencev na Madžarskem, je bila prva njena sekretarka. Dobre stike je mejla eške z Jugoslavijo, sledi s Slovenijo. Pisala je natečaje, trüdila se je za vsako porabsko kulturno skupino. Že gda je na oder stopila, so nam zaploskali. Tou gvüšno, ka je dober vtis napravila na vsakoga, njeni nežen glas, govor je vsakomi segno do srca. Bila je dobroga srca, malogda je znala povedati: »Tou pa nej.«

Gda sam dobila telefon, da Irena ma par dnevv, sam nej mogla vörvlati, gda je tou istina. 30. apriliša 2006 smo v Monoštri spejvali pri sveti meši. Pred mešo nam je zborovodja Marija Trifus povedala, naj tou sv. mešo za Ireno darijamo, ka ji ovak ne moremo pomagati. Vsem pevcom so prišle skuze v oči. Na isti večer sam dobila telefon, Irena je mrla. Zdaj smo se zato zbrali njeni prijatelji, sodelavci, sorodniki na dolenjiseniškom cintori, da bi se jo na njeno vekivečnom domi spominali. Naj nas opomina lepa pesem Slomškova, da: Vsi bomo enkrat zaspali, v miru počivali vsi. Delo za vselej končali, v hišo očetovo šli.«

Člani Mešanega pevskega zbora so pri grobi spopejali dve prilübleni Irenini pesmi, *Pozimi pa rožce ne cveto* pa *Večernica*. Potejm se je začnila sveta meša. Po sveti meši je biu koncert v cerkvi, prišo pa je sv. Miklauš tö. Po koncerti je spejvo naš zbor pa deca iz osnovne šole Gornji Senik, zborček Sončnice pod vodstvom domačoga župnika Ferenca Merklina. Vidlo se je nam pevcem tau tö, ka je nabito puna bila cerkev, ka je tou rejdko na Dolenjom Seniki

Lejpa hvala dolenjiseniški slovenski samoupravi za lejpo idejo pa za organizacijo.

Vera Gašpar

»Dragi Miklauš, zatau ti pišem...«

Mlajši zatok veuko srečo majo, gda pride december. Dare do bijo na den svetoga Miklauša pa na največji svetek držine, za božič jim Jezoš pá nika lej-poga prinesé. V decembri skor vsi primlejo klabajs, pa (če že vejo pisati) v kratko pismo

Števanovski plesci kukarco lüškijo

napišejo, ka je največša želja njenoga srca. Najbole flajnsni si večer pred Miklaušovim lepau spucajo črejvle pa šöbare, pa če so cejlo leto vrlji bili, dobijo gvüšno kaj od radečoga püšpeka.

V Somboteli vsikšo leto mlajši pa vnüki Slovincov vküper čakajo Miklauša. Na te svetek se največ lidi vküperzberé, če pa ne gledamo božičnoga koncerta, je tau slejdnji vekši program v leti. Slovenska manjšinska samouprava organizéra té dén djilejš, na šterom voditeli nutpokažejo, ka vse so v parminaučom leti delali, od kéc so peneze pa pomauč dobili, pa kakši programi baudejo prišesnje leto.

Predsednica slovenske samouprave *Marija Kozar* je povödala, ka je glavni ciu obej organizacij (drüštva pa samouprave), ka pomagajo Slovincem čuvati materno rejč, kulturo pa identiteto. Zavolo toga za vsikšo držino, štera má svojga člena v drüštvi, nutplačajo novine Porabje tö. V parminauči deveti lejtaj (drügo leto de mela samouprava desetoblejtnico) so meli vkü-

per več kak stau programov, največšoga leta 2002, gda je bilau v Somboteli Državno srečanje Slovincov. Leto 2007 je dvajsti programov bilau, na priliko srečanja s soboškimi Madžari, z Andovčani pa Cankovčani iz Prekmurja. Juliuša

so se pá odpelali v Slovenijo (na Primorsko) na prauško, kak vsikšo leto. Iz Novoga mesta na Dolenjskom so prišli molarji v Skanzen malat,

»Gda pride Miklauš?«

pa po tistom so razstavo meli. Celau aktivni je biu pevski zbor Sombotelske spominčice, šteri je med drügim gorstaupo v srbskoj Subotici tö (Szabadka).

Plani za drügo leto že tö gestejo. Leto de se začnilo s sloven-

skim balom, kisnej v leti pa do Slovinci iz Sombotela tö odišli na Porabski den pa na Državno srečanje. Fajn bi bilau, če bi vleti leko pozvali porabske upokojence, ka vidijo slovensko ižo v Skanzeni. Samouprava de stara deset lejt, ka je za edno takšo organizacijo že lejpa starost. Voditeli škejo vödati eden fotoalbum, s pomočjav šteroga do se leko vsi spominali na najlepše trenutke v parminaučom cajti. Prauška, Miklauš, božični koncert – brezi té Sombotelčani več sploj ne morejo živeti.

Peneze za programe je dobila samouprava od rosaga pa od varaša Somboteu, drüštvo pa je dobilo pomauč od samouprave, od varaša prejk natečajov, od Zveze Slovincov, iz Budimpešte od Javnoga sklada pa iz Slovenije od Ura-da za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Gda so mladi plesci iz Števanovec staučili na oder, je na največše vesel-dje mlajšov stric Miklauš že tö prišo z veukim žaklom. Za njim je tacko grdi pa kosmati vrag z dugim krpačom. Števanovčange, štere so v Somboteu pozvali, ka bi malo nutpokazali in-dašnje porabske plese, so na odri začnili z veselim spejvanjom pa plesom. Sparvajo ji je na fudaj *Boris Velner*, šteri že telko v

Porabji špila, ka je pomalek skor Porabec grato. Navzauči so leko vidli rozinko, ajn-cvaj-draj pa drüge domanje plese. Te pa se je zgodilo, ka so že vsi komaj čakali. Stari Miklauš je (s svojim vragaum) pomalek odišo k mikrofonu, pa

se lepau vsikšoma poklono. Pravo je, ka je čemerasti, ka zavolo nikšoga virusa trn na žmetni guči. Takši glas má, kak njegva žena, gda se kori ž njim. (Mlajšam je nej trbö-

Nistarni so Miklauši spejvali tö

lo znati, ka je Miklauš v istini edna ženska bila, štera je svoj vlogo fejt dobro špilala). Ta je povödo, ka paut s sövera fejt duga bila, pa so se ma na ednom brgej sani gorobr-nile. Eden žakeu je zgübo, tak ka so samo bole prausne špile ostale. Vüpo se je, ka do mlajši takšim tö veseli. Stariške so, prej, napisali, ka deca se rada vči – če ma volau za tau. Ka mlajši rano spat déjo – če nega nika v teveni. Ka radi vse zejo – če jim je gesti za pod zaub.

Po guči so prišli mlajši v redej k svetomi Miklauši. Oprvin Števanovčani, šteri so gorstaupili, pa so si s tem dare najbolje zaslužili. Med sombotelsko deco so bili takši, šteri so bili eške mali, pa so nej zavolé batrivni bili, ka bi sami k dobromi starci šli. So pa bili takši tö, šteri so edno glavau višiji od Miklauša bili. Té so zvün dara malo krpača na zadnji tau tö dobili, vrag je nej manjasti biu. Najvekši cirkus pa se je te začno, gda

je Miklauš med lüstvo salon-cuker začno lüčati. Mlajši so skakali pa probali s kem več cukra zgrabiti.

Nej davnik je biu veleposlanik Republike Slovenije, gospaud

Ladislav Lipič gost Slovincov v Somboteli. Na Miklaušovo so pa pozvali generalnoga konzula v Monoštri, gospauda *mag. Draga Šiftarja* z ženov, šteriva sta na uradnom obiski par Slovincaj v glavnom varši Železne županije eške nej bila. V svojom guči je gospaud Šiftar povödo, ka je vsigdar rad, če nekakoga čüje gučati v domanjom porabskom gezi-ki, šteri je skor ranč takši kak njegov prekmurski materni gezik.

Z mlajšami pa njinimi slovenskimi starišami pa starimi starišami se je zbralo v dvorani sombotelski Slovincov kauli šestdeset lüdi. Na té, zadnji vekši program vsigder največ gostov pride, mlajše leko skor samo na Miklaušovo vidimo. Najvekše pitanje vsej slovenski organizacij je tau, kak leko mlajše pa mlade pridobimo. Edno je gvüšno: Miklauš ji dosta bole briga kak koncerti ali den materno rejči.

-dm-

NA CERKVENOM KONCERTI V KAMNIKI

Mešani pevski zbor Avgust Pavel z Gorenjoga Senika ma znanca skoro po cejli Slove-

dala. Vö sva si zamenile telefonske številke, pa sva se zgučale, ka naš pevski zbor pride

V Kamniki je eške frančiškanski klošter z bogato knjižnico pa cerkvijo sv. Jakoba.

Potejm smo se stavi- li v cerkvi Marijino- ga brezmadežnega spočetja, gde nam je gospaud župnik dopusto, ka smo meli kratko probo, samo po tistim je pa nazaj vödausve- stvo.

V gostilni Mlakar smo meli dober, žmani obed. V šestoj vöri so v cerkvi molili litanijo Srca Jezusa, po tistim je bila meša, pri steroj

niji. Pred več kak petnajstimi lejtami so me takratni kamniški pevci prosili kote naši parabski pesmi, gda smo se srečali na Kumi. Po tistim smo se duga lejta nej srečali. Letos maja je naš zbor gora- staupo v Volčjom Potoki na srečanji pevski zborov »Od Čedada do Monoštra«. Gnauk samo čujem, da me ena gospa pozdravi. Moram povedati, ka me je sram bilau, ka sam go nej spoznala. Gda mi je pa pravla, naj mislim na Kum, mi je včasim na pamet prišlo, ka je tau gospa Zinka iz kamniškoga zbora, steri sam kote

k njim 8. decembra. V fari te majo bučo, v farni cerkvi Marijino- ga brezmadežnega spočetja pa cejlodnevno molbo oltarskoga svetstva.

8. decembra smo se odpelali v Kamnik, gde sta nas čakale članici komornega zbora Šutna-Kamnik, gospa Majda in Zinka. Onedve sta cejli čas bile z nami, pokazale sta nam varaš. Šli smo na Mali grad, steri ma zanimivo legendo grofice Veronike, stera je bila bogata, dapa skaupa žena. Zakleta je pod gradom in čaka, ka go nekaj rejši. Tü je eške zanimiva romarska kapejla.

je spejvo komorni zbor, steri je biu naš gostitelj. Po sveti meši v eške itak puni cerkvi se je začno koncert, na šterom so se spejvale adventne in božične pesmi. Vküper smo spopejvali dve pesmi: Pred teboj, o mati in Bodi nam pozdravljena.

Pevci seničkoga zbora se zahvalimo za pozvanje, za lep sprejem eške posaba gospe- ma Zinki in Majdi. Slovenski zvezi pa za potne stroške.

V imeni pevcov seničkoga zbora želejm blajžene svetke in veselo nauvo leto vsem našim pevskim prijatelom.

Vera Gašpar

IZLET V BUDIMPEŠTO

Prvo soboto v adventi smo se evangeličanski verniki iz Prekmurja odpravili v Budimpešto. Ščeli smo videti, kak je vö okrašena Budimpešta pred božičom. Pa rejsan smo vidli dosta lepote pa dosta žarnic, lepo okrašene ulice pa mostove prek Donave. Odili smo gledat dve evangeličanski cerkvi pa edno katoliško. Bazar božični smo poglednoli. Z avtobusom smo prevozili dosta ulic pri belom dnevi, pa tüdi večer, gda je bilo vse kak v pravlici. Počako nas je tüdi

naš Mitja, šteri se v Budimpešti za farara vči, pa je te den z nami bio. V veliko pomoč sta nam bila gospod Feri Hanžek pa njegva žena Eva. Feri se je naroudo na Gorenjem Seniki in živé v Budimpešti že 30 let. Tam deluje tüdi v slovenskom društvu in ima svojo družino. Vej ga tak vsi dobro poznate. Onadva sta nas v gojno, gda smo prišli v Budimpešto, že počakala. Z nami odila, se vozila pa nam vse pokazala. Poleg tega pa nam eške dober obed zrikatala, pa vsakšomi dala tüdi adventni dar. Velki

boug plati za tou njivajno dobro delo.

Z nami je odila tüdi naša fararca gospa Simona Prosič-Filip, štera pri našoj cerkvi vodi žensko društvu. Bili smo z dvema busoma, pa smo se nazadnje eške stavi- li v ednoj velkoi bauti, ka smo küpili dare za naše domače.

Meli smo se lepou, pa si želejmo, če de zdravje, kam mo drugo leto pa šli. Kesno večer smo srečno prišli domov, puni novih dožitij pa dobre volé.

Marta Sever

Pismo iz Sobote

NEEEEEEEEEEEJ!

Dragi moji, ljublene moje! Znouva de vse gnako, znouva de vse že poglednjeno, vse že poslušano. Znouva de nouvo leto, zato ge pravim, ka neeeeeeeeeeej!

Rejsan mi je že više prišlo vsikšo leto poslušati edno pa isto. Više mi je prišlo, ka se čütim, kak vsikšo leto, edno leto bole stari. Više mi je prišlo gledati smej pa veseldje zavolo toga, ka je edno leto mrlo. Više mi je prišlo gor gemati, kak mi vsikši nika želej, naj boum takši pa ovakši. Više mi je prišlo gledati naše prejdne političare, kak nam lažajo, ka de tou leto skur kak v nebesaj. Više mi je prišlo, ka mujs trbej vse küpiti za té svetke. Više mi je prišlo, ka vsikše svetke telko gestija zej, ka mi je vse lagvo. Više mi je prišlo, ka de znouva pokukalo kouli mene, kak bi bila kakša bojna. Više mi je prišlo lejtjenja s kalendarami koulivrat. Više mi je prišlo, ka več nega na svetke snega. Više sam prišo že sam sebi tö! Zato pravim eške gnouk pa vsigdar, neeeeeeeeeeej!

Dragi moji, ljublene moje, ne bojte čemerni na mené! Prosim vas! Ge vam želejm, ka se vi ne bi tak čütili. Želejm vam, naj vam nika više ne pride. Želejm vam, naj vam vse tou, ka je meni više prišlo, dobro spadne. Pa vam želejm tou tö, ka se nete čütiti edno leto bole stari. Depa ge sam sebi ne morem pomočti. Leko, ka si želejm, ka mi je tou vse više prišlo. Leko, leko. Depa inda je nej bilou tak. Indasvejta je gvüšno bilou vse ovak. Na, gučim za sebé. Kama sam zdaj prišo s tou mojo glavo, vrag vej. Pa so tou vpemet vzeli moji v držini pa pajdaši tö. Pravijo, ka sam vsikši den bole čemerasti. Bole, kak Nouvo leto kcuj de, bole sam lagve vole, bole sam nej za nikšen guč, bole sam ne- vouldasti. Pa je ranč tou istina. Vej sa pa tak čütim tö.

Zakoj trbej nazdravdje piti nikšnomi nouvomi leti? Zakoj trbej do pounouči čakati nikšno nouvo leto? Zakoj trbej za njega volo cejle cirkuse z gestijom pa pitijom delati? Zakoj trbej zavolo njega telko pejnež spucati? Pa sam tou tem mojim tö tak povedo. Pa so mi prajli, ka je nouvo leto samo gnouk na leto pa zato tou dun trbej slaviti pa zatogo volo veseli biti. V svoji čemeraj sam nej mogo tiüma biti. Pa sam njim pravo, zakoj ne slavimo vsikši novi den. Zakoj ne čakamo vsikšo nouč do pounouči, gda se začne novi den? Vej je pa novi den tö samo gnouk na den, ka nej? Pa so me samo čüdno gledali. Vej, so si brodili, ka se mi je zmejšalo. Ge sam pa eške nej škeu enjati. Pa sam njim tadale tumačo, ka se moramo vsikšoga nouvoga dneva gnako veseliti kak nouvoga leta. Vej pa v tom nourom svejti si leko srečen svikšoga dneva, ka se ga čakaš.

Po tom mojom tumačenji se moji padaši z meuv ne srečajo več trno radi. Pravijo, ka je lovi depresija, gda me vidijo. Moja družina se je že zgučala, ka mi nikšen dar za nouvo leto ne küpijo. Moja tašča Regina, trno čedna ženska, pa me že pošila v špitale za noure. Ge pa samo škem, naj tou leto eške dugo, dugo živé. Pa naj se njemi nika lagvoga ne zgodi. Tou želejm vam tö. Naj se vam rejsan nika lagvoga ne zgodi pa naj bou tou v starom ali pa v tistom nouvom leti.

Miki Roš

VESELI DECEMBER

V Sloveniji se začne s 1. decembrom menda najbolj vesel in najbolj priljubljen mesec v letu. Ni čudno, da so ga poimenovali veseli december, saj praznujemo v tem mesecu veliko veselih dogodkov.

Takoj na začetku, 3. decembra, je »ta veseli dan slovenske kulture«. Ta dan se spominimo

ali celo to, kar je bila njihova skrita želja. Ljubljanski otroci romajo skupaj s starši na Prešernov trg in se tam zbirajo v poznopoldanskih urah. Miklavž pa si vsako leto vzame čas za to, da te otroke, skupaj s svojimi pomočniki, angeli in parklji, obišče in jih nagovori s prijaznimi besedami.

utrinka ali galaksije. Mesto se blešči v belih in slutenjsko modrih leskih.

Stara Ljubljana je na prvi, še na drugi in tretji pogled prečudovita. Potem se človek začne navajati na prizor, kar je nemogoče, saj mesto človeka vedno znova začara s svojo lepoto. Tam se večina ljudi

adventu se nahajajo na mestu navadne tržnice in po bregu Ljublanice okrašene stojnice, kjer ponavadi proizvajalci ponujajo svoje ekološke, domače izdelke kot na primer med in medenico, različne kreme. Tu lahko kupujemo posebne izdelke za posebne osebe, unikatno okrašene skodelice in

Tam se cel dan sliši dobra glasba, prilagojena zimskemu času in potrebam drsalcem. Edina ovira je, da so ta drsališča premajhna, primerna so skoraj samo za otroke, čeprav to najbolj odločnih sploh ne moti, drsajo na majhnem prostoru, skupaj z otroki.

Točno to je lepota predbožič-

Praznično razsvetljena Ljubljana

Izložbe so prave paše za oči

rojstva največjega in najbolj priznanega slovenskega pesnika, avtorja narodne himne, Franceta Prešerna. Spominjanje in spoštovanje njegovega spomina se ne pokaže le na različnih prireditvah in literarnih večerih, ampak tudi tako, da je ta dan vstop v vse muzeje in galerije brezplačen, veliko gledališč pa vabi gledalke in gledalce na posebno, za to priložnost režirano predstavo, katere ogled je seveda brezplačen.

Le nekaj dni za tem je na vrsti že nov praznik, ki draži fantazijo najmanjših. Ta drugi slavni dan, 6. december, je najbrž označen v koledarjih malčkov z rdečo barvo. Zanje je ta dan eden izmed najbolj pričakovanih in vznemirljivih dni v letu. Po celoletnem čakanju na Miklavža ta dan otroci komaj čakajo, da pride večer in jim stari gospod podari sladkarije, suho sadje

Ker sem kljub svoji starosti še vedno precej otroška duša, sem hotela tudi jaz videti Miklavža, a to mi žal ni uspelo. Neverjetna množica otrok in njihovih spremljevalcev (staršev) je pokrila ves trg, tako da nisem mogla pogledati Miklavža, slišala pa sem ga! Namesto Miklavža pa je bilo lepo videti toliko srečnih otrok in to, kako jim obrazi žarijo, kako tečejo, mame in očke vlekoč za roko, da ne zamudijo srečanja z Miklavžem. K prazničnemu vzdušju so prispevale luči, s katerimi že na koncu novembra okrasijo drevesa in krasne stare stavbe.

Te luči so neizbežen del predbožičnega vzdušja v Ljubljani. Vsako leto so malo drugačne, malo lepše od lanskih. Med stavbami, nad ulicami ali cestno, pločnikom ali mostom se najdejo različni svetleči okrasji, ki imajo obliko zvezdnega

počuti, kot da bi padla v pravljичni svet.

Vsa Ljubljana obleče praznična oblačila, ne samo z lučmi, temveč tudi z drugimi okrasji. V izložbah so uprizorjene zimske in božične zgodbe, družinska večerja na sveti večer, igrajoči se otroci na zasneženem vrtu, vile in palčki, in še mnogo prijetnih prizorov zimskega časa. Nekatere trgovine aranžirajo svoje izložbe s plišastimi, premikajočimi se živalicami, ki očarajo ne le najmlajše generacije, temveč tudi starejše, osnovno- in srednješolce, študente in študentke, odrasle in tudi starejše gospe in gospode.

Največja atrakcija je brez dvoma mestno jedro in božična tržnica. Ta je podobna sejmu v Monostru na tridnevni prireditvi »Božič brez meja«. Razlika je, da ta v Ljubljani traja skoraj celi december in je veliko večji od našega. V

različne predmete iz stekla ali keramike. Nabiramo si lahko dobre ideje za darilo, ki je zelo preprosto a duhovito, in ki ga lahko naredimo sami, ampak nam nikoli ne bi prišlo na misel. Tukaj se najde res vse, od oblek do sladkarij.

En kotiček tržnice je posvečen gurmanom. Obiskovalci lahko izbirajo iz pestre ponudbe več stojnic s hrano in pijačo. Kuhano vino, punč, pleskavica in še druge specialitete so na voljo izčrpanim kupcem. V vrvežu božičnega sejma se najde tudi prekmurska iža, kjer Ljubljančani lahko poskusijo domače klobase s hrenom, bograč ali prekmursko gibanico.

Čeprav snega ne morejo pričarati, ljubiteljem zimskih športov poskušajo pomagati z »umetnimi« drsališči. Enega so postavili blizu centra mesta, enega pa v največjem nakupovalnem središču BTC.

nega časa da se v tem obdobju vsi razumejo. Ljudje so nekako bolj potrpežljivi do drugih, so bolj pozorni do drugega, rajši pomagajo drug drugemu. Pred božičem se spremeni celo vzdušje v mestu, kot da sploh ne bi bilo velemesto, temveč neka prijetna vasica na podeželju, v neki pravljici, kjer se vsi imajo radi. Večina ljudi na ulicah ima na obrazu nasmeh, tudi če je imel grozen dan. Samo zavest, da praznik ljubezni prihaja, jih spravi v boljše razpoloženje. To se vidi tako na ulicah kot na delovnih mestih, šolah, univerzah. Enostavno se ljudje boljše počutijo v svoji koži in kot posledica tega so bolj prijazni med seboj.

To je lepo, ampak še lepše bi bilo, če, kot pravi pesem, temu ne bi bilo tako le zdaj, v decembru!

Dragica Gašpar

OD SLOVENIJE...

Evropa mora prevzeti pobudo glede Kosova

Slovenski premier Janez Janša je v Ostravi po srečanju s premieri Višegrajske skupine dejal, da deli prepričanje, ki so ga v pismu izrazili zunanji ministri Velike Britanije, Nemčije, Italije in Francije, da je glede vprašanja statusa Kosova sedaj »čas, da Evropa prevzame iniciativo in naredi naslednji korak«. Kot je dejal na skupni novinarski konferenci, bi EU morala do konca leta pripraviti časovnico, po kateri bi nato to vprašanje reševali tudi v času slovenskega predsedovanja. Premieri Češke, Slovaške, Poljske in Madžarske pa so bili enotni v izrazu podpore slovenskemu predsedovanju EU, katerega prednostne naloge jim je predstavil premier Janša. Vsi so tudi napovedali čimprejšnjo ratifikacijo reformne pogodbe, ki jo bodo podpisali v četrtek v Lizboni, in sicer večinoma že v času slovenskega predsedovanja.

Svetovni dan človekovih pravic

Ob svetovnem dnevu človekovih pravic, 10. decembru, je v Sloveniji potekalo več prireditev. Predsednik vlade Janez Janša se je na državni proslavi v Cankarjevem domu v imenu slovenske države opravičil vsem preživelim političnim preganjancem, ki so trpeli preganjanje v drugi polovici 20. stoletja. Varuhinja človekovih pravic Zdenka Čebašek-Travnik pa je na tradicionalnem sprejemu urada varuha človekovih pravic kot najbolj aktualne kršitve človekovih pravic v Sloveniji izpostavila nasilje, revščino in onesnaževanje življenjskega okolja.

Državni svet izvolil predsednika

Državni svetniki, ki so se sestali na svoji prvi ustanovni seji, so za predsednika državnega sveta izvolili Blaža Kavčiča. V tajnem glasovanju ga je podprlo 22 državnih svetnikov, njegov protikandidat Alojz Kovšca pa je prejel 14 glasov. Za podpredsednico DS je bila izvoljena Lidija Jerkič.

MI SMO V TEJM GORARASLI

Ešče par dni pa je tu božič, eden največji katoličanski svetek pa največji družinski svetek tō. Človek cejlo leto samo leti, nejma časa za nikuj nej. Zavolo svejta, ka ga zdaj živemo, najbole družine trpijo. Na božič, če samo na kratek čas, dapa malo vōstaupimo s tauga kroga. Tašoga reda nej trbej delat titi, več časa si vzememo eden za drugoga, pa tau je v ednoj družini sploj potrejbno. Najbaukše bi tau bilau, če bi cejlo leto tak leko živeli, kak če bi vsigdar božič bijo. Malo je taši držin, pri šteraj je tau tak, dapa zato se ešče najdejo. Edna taša mlada družina je *Časarova iz Sakalauvec*.

• *Robi, pravo bi nam par rejči od svoje družine?*

»Devdesetšestoga leta sva se oženila, pa tū v Sakalovci sva se držala pri mojej materi. Za edno leto sva na Ivanc šla, zato ka sam tam daubo službo pa edno ižo, gde smo se leko držali. Tau je bila rezidenca grofa Žigraina, dapa tau je že nej bilau tak gospočko, kak bi tau človek mislo. Tam gde sam delo, pa ešče zdaj delam, je edan marof bijo.«

• *Ka deloš?*

»Vse fele. Te marof je eden avstrijski d.o.o. (kft) dolakūpo. Sprvoga smo te marof obnavlali, potistim smo pa že konje držali. Po poklici sam dja dipl. inženir živinoreje (állattenyészttő üzemmérnök).«

• *Kak inženir si konje opravlo?*

»Tak je bilau, zato ka sam sprvoga samo dja sam delo tam. Dapa tau je meni nej bila problema, zato ka dja se rad ukvarjam z živino. Zdaj je že baukše, zato ka nas je že več. V plani mam ešče, ka vōnapravimo edno jahalnico (lovarda), tak ka delo mam zavole.«

• *Tau si pravo, ka je žena s teuw išla na Ivanc. Ona je tō dobila tam službo?*

»Sprvoga sam na visoko šaulo ojdla,« pravi Monika. »Gda sam pa končala kak socialna delav-

ka, te so me gorvzeli na Ivanci v Dom duševno prizadetih. Dvej lejta sam tam delala, gda sam rodit išla. Tau je bilau 1999. leta, gda se je Krištof naraudo. Dvejdzederdrugoga leta se je pa hčerka naraudila, tak sam osem lejt z mlajši bila doma.«

• *Kak ste nazaj v Sakalovce prišli?*

»Zato smo si tak zmislili, ka nazaj v Sakalovce pridemo, ka mlajše smo nej vedli kama djeti, gda so že v vrtec pa v šaulo ojdli. Obadva sva delala, dočas ka bi domau prišla, mlajši bi sami mogli biti. Na Ivanci smo

te sam ešče rada bila, gda se je Robi naraudo, zato ka sam dja te v štiridesetnem leti bila.«

• *Pa zdaj ste ešče tō radi, da so že tū?*

»Pa zakoj bi nej rada bila. Dun ne morem tašo prajti, ka nej, da je tak rada mam,« se smejejo Mariška neni.

• *Robi, ešče par dni pa je tū božič. Ka tebi, ka vam pomejni božič?*

»Taši svejt živemo, da niške nika časa nejma, sploj pa nej eden za drugoga, za družino. Človek je v ednom tašom krogi, iz steroa težko vōstauipi med

minimalno, ka k meši ojdi. Mi, če leko, smo vsakšo nedelo tam pri meši. Že te, gda smo na Ivanci bili, smo tak ojdli k meši, ka vsi štirdje smo šli, zato ka niške nej bijo doma, ka bi mlajše doma leko njali. Te smo se k tauma vcujzeli, pa zdaj, gda smo že tū v Sakalovci, zdaj tū ranč tak, vsi štirdje demo. Pa leko povejm, ka nej trbej mlajše trucati. Če k stauli doj sedemo djest, z babicov vret vsigdar Boga molimo, gda smo doma, te na den trikrat. Vsakši ma svojo mesto, gde sedi. Če bi tak bilau, ka bi mi pozabili, te že mlajši pravijo, ka ešče smo nej molili. Mij smo že mlajše tak včili, zato ka če se tau doma ne navčijo, v šauli več nej.«

• *Etašoga reda, gda je božič, ešče večkrat molite?*

»Nej, zato ka mi vsakši den trikrat molimo, pa je tau tak na božič tū. Razlika je v tejm, ka etašoga reda več, pa večkrat popejvamo svete, božične pesmi. S tejm čakamo Jezusa, naj krispan prinasé.«

• *Tašoga reda vsakši popejva?*

»Vsakši, od najmenšoga do največkšoga.«

• *Obadva mlajša vōrvata ešče v tejm, ka Jezuš primesé krispan?*

»Vekši že nej, zato ka tak sva si mislila z ženov, ka bola ma miva tapovejva, kak da bi v šaula od drugi mlajšov zvedo.«

• *Sto okinča krispan?*

»Müva z ženov, pa zdaj že popej nama tō pomaga. Na božič cejlo ižo okinčamo, nej samo krispan, tau pa zvekšoga vse moja žena dela. Dapa na božič dūšo tō okinčamo, nej samo krispan. Mam e dne knjige, iz stere štemo pa popejvamo. Etak se kreda dejvamo na te velki pa lejpi svetek.«

Zadnji moj stavek je že nej vprašanje liki tau, ka tebi, pa cejloj družini blajžene svetke želim.

Karel Holec

nišoga spoznanca nej meli, pa marof je od vesi tō eden kilomejtar dalač vkraj bijo. Mlajše samo z motorom bi je leko vozili domau, tak ka tau bi tō problema bila. Zato smo si te tak zmislili, ka domau pridemo, pa tū mo zidali, naj se babica malo veseli.«

• *Mariška neni, ka ste vi te k tauma prajli, gda se je vaš sin tak odlaučo, ka domau pridejo?*

»Pa vejš, ka sam rada bila. Vejpa dvanajset lejt sam sama bila. Pa

kednom. Božič je dobra prilika za tau, da si vzememo malo časa za družino. Božič je svetek ljubeznosti. Pa tau, tak mislim, vse tapovej od tauga svetka.«

• *Tvoja družina je sploj vōrna, nej?*

»Obadva sva z ženav tak gorarasla, ka sva doma tau vidla. Sprvoga, gda je ešče človek mladi, mlajši bijo, je zato odo k meši, ka je tau bila v vesi šega. Kasneje človek tau že zavestno dela. Mi si tak mislimo, ka če stoj Boga vōrva, te je tau

NOROST JE NEJ SAMO MRLA, ZDAJ MO JO EŠKE POKAPALI

21. decembra de eden velki den. Granice, štera je telko lejt delila, nede več. Če bi mi što pred dvajstimi lejti kaj takšoga pripovejdo, bi njemi pravla, ka je malo nauri gé. Te pa smo se 1992. leta včakali, ka so odprli mejni prehod Gorenji Senik-Martinje, deset lejt je trbelo počakati eške na tistoga na Verici pa v Čepincaj, 2004. leta smo stopili v EU, pa so cariniki odišli, zdaj pa do eške mejni policajji... Kak v kakšoj lejpoj pripovejsti.

Vsakši ma na té lejta svoje spomine. Nikdar nemo pozabila, ka je madžarski predsednik Árpád Göncz pravo 21. augustuša 1992, tam v lesej, med Senikom pa Martinjom: »Norost je mrla.« Pa nej sam pozabila tudi tau, ka je eške pravo, ka je tu eden brejg, na obej stranej rasté gnako drevje, pa živéjo lidgé, šteri gučijo gnaki gezik.«

»Gda sam oprvin prejk meje staupo, tu na Gorenjom Seniki, tau je za mené ena velka zgodovina.«

Malo po tom, ka se je granica oprla na Seniki, mi je zdaj že pokojna Gizela Dravec z Grebenščka tak pripovedjala: »Te, gda je granica oprejta bila, te smo šli ta pa nazaj, v Dolence k meši, v Petrovce smo ojdli, k Nedeli na bučo... Vse smo šli tau pejški, ka je tu ta nej tak daleč.«

Gda se je granica zaprla, ka so draut potegnili, so nikam več nej šli. Kak nekša ironija usode so domanji lidgé eške tau »železno zaveso« pomagali kopati.

»Na šurki smo gor kopali, moški so kopali, štiri, pet žensk pa nas je grablalo.« Z žlato so si samo eške leko pisali, »gda pa smo v lejs šli grablat, smo prejk vidli iže, tudi lidi, samo ka smo si nej smeli gučati. Zaman smo vidli človeka, ger ušo peški ali se je pelo s biciklinom. Gučati smo nej smeli, nej smo se vüпали.«

Martin Ropoš, šteri je duga lejta biu gornjeseniški župan, mi je pred 13. lejti tak pripovedavo, ka je prva vido Ljubljano, kak pa sausedno vesnico. 1989., gda so se kulturne skupine iz Slovenije domau pelale, so se na protesti stavile na Goričkom. »Po cejloj Sloveni-

ji sam že biu s folkloro pa s pevskim zborom, do morja, Ljubljane... v Martinji pa sam te biu prvič. Od tistec sam gledó prejk, gde sam se ges naraudo in gde je moje

Margit, Valerija pa Monika

stanovanje. Šteri smo se te zbrali tam, smo rejsan vsi enako mislili pa čütüli, da se ta meja mora oprejti.«

15. avgustuša 1990 je biu eden zanimivi poletni den. Granica se je za en den odprla. Telko skuz, telko veselij obrazov... telko pozitivne energije. Zatau nej čüda, ka tudi Martin Ropoš pravi, ka je »tau bila rejsan ena zgodovina, gda smo se te pri meji srečali, župan z županom, lidgé pa so vidli, ka smo povezani, ka gučimo istu gezik. Tau ges nikdar ne morem pozabiti, gda sam oprvin prejk meje staupo tu na Gorenjom Seniki, tau je za mené ena velka zgodovina.«

Predsednika Državne slovenske samouprave sam par dni nazaj pa srečala pa pitala, ka zdaj čaka, gda granice več spoj nede. »Dosti več čakamo, pa se vüpamo, ka de več prineslo tudi na gospodarskom področji. Največ pa de odvisno, ka mo tu živeči napravli, ka de eške bole trbelo sodelovati, tudi tak ka prejk evropskij skladov vküper pejnzeze spravimo za različne projekte.«

»Tak ka de fajm, meni se tau trno vidi«

Etak ali ovak se tudi v Porabji zdaj guči o tom, ka de se granica oprla. Poslušala sam, ka so si novinarke Radia Monošter

pripovedale. Margit Mayer je pravla, ka sta njena stara mati pa stari oča na Janezovom brgej živela, pa tam na granici so meli grünt. »Gda smo eške tam delali pa krave pasli, sam prejk gledala, pa so mi pripovedjali o tom, ka so z Gorenjoga Senika na Nemško (v Avstrijo) odili k padari, v bauto. Zdaj mi tak špajnsno gratalo, kak te zdaj tau bau, ka mo pá leko ojdli.«

Monika Dravec, štere stara mati na Janezovom brejgi živé, je pravla, ka za novo leto že par let tradicija gé, ka dejo na brejg pa gledajo ognjemete, ka jih majo v Avstriji. »Sam

pravla našim, ka bi letos leko zdaj ta prejk šli, samo ne vejm, kak mo batrivni, ka kmica bau.« Spomnila se je tudi, kak je bilou, gda so na Seniki granico oprli. »Moja mati, stari oča pa stara mati so gučali, ka do šli. Ge sam 12-13 lejt stara bila pa sam se bodjala, ka sam znala, ka gda na granici prejk trbej titi, ka ti turbo poglednejo, straj me bilou.« Nej so jo doma njali, pa joj je nej bilou žau. »Tak fajm je bilou, ka je telko lüdi bilou, pa moja stara mati, gda je eno žensko zaglednila, je ta letejla, pa njoj pravla ka Jezoš, od tistoga mau sva se nej vidle, ka sve tam na marofi vküper bile. Mala sam bila, da pa v meni je osto té spomin.«

Valika Časar, štera je gor rasla v Andovcaj, pa ma žlato prejk granice, je vöovadila, ka je idnauk z bratom Tibinom na črno prejk granice išla. Na slavskoj strani sta sodaka srečala, pa ga pozdravila ka zdravo, v Čepincaj sta te žlato poglednila, nadjejala sta se šunke, domanje vino spila, pa se nazaj odšetala domau, kak če bi se nikaj nej zgodilo.

»Ge se tomi radüjem, ka de se granica oprla. Sprva smo tau gučali, ka naša žlata ma tam mašine, za gnoj nakladati, orati, traktore majo, pa smo si tau furt gučali, kak bi dobro bilou, ka bi oni prišli pomagat mojomu brati pa starišom. Zdaj samo prejk granice pridejo, pomagali do nam, mi mo pa nazaj leteli malo krumpiče kopat. Tak ka de fajm, meni se tau trno vidi.«

Ja, Valika, nej si edina, dosta je takši, šteri se veselimo navij cajtov.

Gospod Göncz, ge vam sporočam, ka je norost nej samo mrla, zdaj mo jo eške pokapali tö.

Silva Eöry

... DO MADŽARSKE

Predbožični in božični programi

• 14. in 15. decembra je starejša folklorna skupina DOŠ Jožefa Košiča gostovala v Kranju.

• 16. decembra je Županijska skupščina Železne županije v Büku predala manjšinska priznanja. Letošnja slovenska dobitnica je bila mentorica gornjeseniških ljudskih pevcev Vera Gašpar.

• Državna slovenska samouprava in števanovska slovenska samouprava sta 16. decembra v števanovski cerkvi priredili božični koncert, na katerem sta sodelovali dve skupini ZS, Mešani pevski zbor Avgust Pavel in števanovske ljudske pevke.

• 19. decembra je Zavod za šolstvo R Slovenije, enota Murska Sobota (svetovalka za porabsko šolstvo mag. Valerija Perger) organiziral kulturni dan z ogledom gledališke predstave v mariborskem gledališču, ki se ga je udeležilo 50 kulturnih in prosvetnih delavcev ter dijakov in učencev iz Porabja.

• 20. decembra je generalni konzul v Monoštru mag. Drago Šiftar priredil sprejem ob Dnevu samostojnosti Slovenije.

• 21. decembra bosta Državna slovenska samouprava in DOŠ Jožefa Košiča na gornjeseniški osnovni šoli odprli razstavo ob 140. obletnici smrti Jožefa Košiča.

• 21. decembra (ob 16.30 uri) bo v Monoštru v Slovenskem domu razstava likovne sekcije Društva upokojencev Murska Sobota in božični koncert. Oba programa organizira Slovenska zveza.

• 22. decembra pripravlja Slovenska samouprava Andovci vaški božič z živimi jaslicami in petmetrskim adventnim vencom. Obiskovalci si bodo lahko ogledali fotorazstavo Karla Holca ter prisluhnili Milivoju M. Rošu.

• 22. decembra pripravlja Zveza Slovencev na Madžarskem na mejnem prehodu Verica - Čepincaj simbolični pogreb mejne kontrole s kulturnim programom in pogostitvijo.

Slovenska zveza je civilna organizacija, funkcionira pa pravice ma kak vsa druga društva. Največja razlika med drugimi društvi je pa v tejm, ka je Slovenska zveza organizacija za cejli rosag, znanunuje, ka dela za slovensko manjšino, slovensko lüstvo na Vogrskom. Največji cilj Zveze je, ka vse, ka dela, mora služiti slovenstvo. Delavci s predsedstvom Zveze s svojim delom morajo dosegniti, naj se gora drži slovenska rejč, naj pridobijo za slovensko rejč, kulturo vse vekši tau mladine pa mlajšov, naj prejk vzemajo, se navčijo tista vrejdnosti, ka samo mi Slovenci mamo pa vejmo. Tomi cilji morajo služiti najbola kulturne skupine, srečanja Slovincov na kulturni, športni programaj, mladinski- mlašeči tabori, vsakša prilika, gde smo med seov Slovenci.

Delo na kulturnom področji

Slovenska zveza na leto dosta, se mi vidi, že preveč programov pripravla. En tau sama Zveza, kak: *Slovenski kulturni svetek* na Gorejnom Seniki s predstavitvijo CD-ja senički pevcov pa gledališke igre senički mlajšov, dve slovenski knjig pa v Monoštri, *koncert Vlada Kreslina* v Monoštri, *nastop folklorne skupine France Marolt* iz Ljubljane v Monoštri, *vižemski koncert* v Števanovci, *premiera* gledališke igre *Veseli pajdašov* v Števanovci, *srečanje porabski mlašeči kulturni skupin* v Monoštri, *Porabski den* v Sakalovci, *10. jubilej sakalavske folklore* v Sakalavci, *piknik* porabski kulturnih skupin na Dolenjom Seniki, *1. srečanje slovenski folkloristov* v Monoštri, *srečanje z mosonmagyaróvárskim Slovenci* v Mosonmagyaróvári, *športno srečanje* v Slovenskoj vesi pa *izlet* po Sloveniji

predsedstva Zveze. Drugi tau pa z drugimi organizacijami vküper, kak *7. državno srečanje* Porabskih Slovincov na Verici z domanjov samoupravov pa Turistično-kulturnim centrom občine Moravske Toplice, snemanje oddaje *Koncert iz naši krajov* Radia Slovenija v Monoštri, *mednarodno likovno kolonijo* v Monoštri pa *9 razstav* v Slovenskom daumi v Monoštri.

Odrasle pa mlašeče porabske kulturne skupine

Slovenska zveza gora drži 9 odrasli pa 8 mlašeči amaterski

pevski zborček.

Strokovno delo opravljajo trge porabski mentorji Marija Trifus, Vera Gašpar, Laci Kovač, pri mlajšaj Eva Kukor, Ibolya Neubauer, iz Slovenije pa Marija Rituper, Tomaž Kuhar, Zoran Domjan, Irena Kalamar, Jelka Pšajd, Miki Roš. Seničke folklorne skupine za harmonikara majo Mateja Smeja, sakalavska mladina pa števanovski mlajši Borisa Velnera (Sakalavci ške za bobnara Branka Bauman) iz Slovenije. Na Slovenskoj zvezi smo najbola navezani na lidi, steri vodijo té skupine: Magda

vsakdanešnjoga dela ji od lani mau na leto gnauk, prauti konca leta, vküper pozovemo, gda se ceni letno delo skupin pa se tá povej, ka je potrebno za skupine za drugo leto pa ka prosi Zveza od skupin, posaba od vodij.

Nastopi:

Za 17 skupin Zveze smo organizirali vsevküper 176 nastopov. 9 odrasli skupin je melo vsevküper 106, s toga v Porabji 40, indar na Vogrskom 15, v Sloveniji 48, v Italiji 3 nastope. 8 mlašeči skupin Zveze je melo 70 nastopov,

folklor 7, srednja 10, najmenša 4, gledališka skupina 9, pevski zborček (od septembra) 2, sakalavska folklor 2, na števanovskoj šauli: velka folklor 17, mala folklor 7, pevski zborček 12, Mlado gledališče na gimnaziji pa nej melo nastopa, ka je ške zdaj nej kreda nauva igra.

Par bola pomembni nastopov želim konkretno omeniti, ka ne znanunuja tau, ka so drugi nastopi nej fontoški. Prosim, nej naaupek razmeti pa tolmačiti pá kaj! Števanovski Veseli pajdaši so gora staučili z igrov Karte špilarge na Državnom srečanju narodnostnih gledališč in gledaliških skupin v Budimpešti. Mlašeča senička gledališka skupina pa števanovski Veseli pajdaši so špilali na občinski reviji (művészeti szemle) v Murški Soboti. V igri Največja vrejdnost števanovski Veseli pajdašov, stero je napiso pa nota navčo Laci Kovač, je igralka Marija Kosar (Szöszi) tak dobro zašpilala skaupoga moškoga, ka je ona dobila priznanje za najbaugšo moško vlogo, špilanje. Gledališka držina Nindrik-indrik Porabje je pa gora staučila na festivali kratki iger v Pečarovci z igrov Dvej ženski v gledali, stero je napiso pa nota navčo Miki Roš. Med osmimi skupinami je priznanje za najbaugšo žensko vlogo, špilanje dobila avtorica toga članka, Klara Fodor. Obadvej igralki držita priznanje valano za vse Vesele pajdaše oziroma Biserko Bajzek tü. Nindrik-indrik je o tretjim biu v Italiji, letos na 7. festivali zamejskij gledališkij skupin, gorejnjesenička mlašeča gledališka pa oprvim. MePZ Avgust Pavel ZS Gornji Senik je 35-krat bio v pevskom tabori v Šentvidu pri Stični, polonjakrat toga so že gvüšno bili na mednarodni prireditvi Pesem ne pozna meja, letos v Trbovljah. Pevski

kulturni skupin. V Števanovci delajo gledališka skupina, ljudske pevke, dve mlašeče folklorne skupine pa pevski zborček. V Monoštri-Slovenskoj vesi so ljudske pevke, mejšani komorni zbor, gledališka skupina, v Sakalovci odrasla pa mlašeča folkorna skupina, na Gorejnom Seniki folklorna skupina, mejšani pevski zbor, ljudske pevke, na šauli tri mlašeče folklorne (od geseni dve), gledališka skupina, od geseni

Bartakovič, Laci Kovač, Marijana Sukič, Aranka Schwarcz, Jože Illés, Andraž Sukič, Vera Gašpar, Laci Bajzek pri mlajšaj Anica Szalai, Irma Filip, Jolika Szabó pa Ildiko Treiber Dončec. Skaus leta prejk tej lidaj informiramo skupine pa se informiramo od njij, z njivo pomočtjauv organiziramo nastope, za vaje svoje skupine oni majo brigo vküper z mentorom pa pomagajo rešüvati aktualna pitanja. Zvüjn

s toga v Porabji 50, indar na Vogrskom 5, v Sloveniji 13, v Italiji 1, pa v Vojvodini v Srbiji 1 nastop.

Nastopi po skupinaj: števanovske pevke 15, Veseli pajdaši 15, MeKZ Monošter 8, Nindrik-indrik 14, varaške pevke 11, sakalavska folklor 13, mejšani pevski zbor A. Pavel 13, senička folklorna skupina 9, senički ljudski pevci pa 8. Mlašeče skupine: na gorejnjojsenički šauli: največša

ZVEZE V LETI 2007

zborček na števanovski šauli je posaba hvalo vrejen, ka je letos na sprtolejšnjom pa zimskom tekmovalni varaške glasbene šaule srebrno priznanje daubo, posaba ške duo tü, gde so najbaugši mlašeči zbori spejvali.

Za skupine je bilau napravleno

Letos je seničkim ljudskim pevcom CD pripravo Pokrajinski muzej Murska Sobota s sponzorstvom Slovenske zveze, Državne pa gorejnjeseničke slovenske samouprave. Dali smo zašiti ali smo gotovo kúpili nauvi gvant velkoj pa mlašečoj folklori v Sakalauvci, največšoj mlašečoj folklori na Seniki, nauvim plesalcom v odrasloj seničkoj folklori, nauve bluze pa moške pruslejke števanovskoj vekšoj mlašečoj folklori, kravate seničkomi zbori, varaškim pa števanovskim ženam črni sako, dva omara seničkoj mlašečoj folklori v šauli, dva omara za sakalauvsko velko folkloro je pa podarila Državna slovenska samouprava. Na djilejši z vodji skupin smo se zdaj v decembri zgučali, ka se drügo leto komorni zbor tü mujs mora poglijati, kašni gvant želi, števanovski ženskam smo obečali gvant namesto stare noše, senički ljudski pevci pa ne nücajo gvant od Zveze.

Delo za šaule pa vrtce

Letos je deset lejt, ka v porabske vrtce na dva kedna odijo vzgojiteljice iz Murske Sobote. Ceringo toga dela plačöjva Zveza, z menšo foringov pomaga Državna slovenska samouprava. Šolam na Gorejnjom Seniki pa Števanovci je Zveza té dala največšo pomauč, gda ji je iz svoji pejnaz vöpomogla, vsakšišauli je dala je 2-2 milijona forintov. Krovna šolska komisija je pripravila kviz o domanjoj literaturi s finančno pa organizacijsko

pomočtjauv Zveze. Zavod RS za šolstvo OE Murska Sobota je s pomočtjauv svetovalke za porabsko šolstvo mag. Valerije Perger oprvim emo tabor šaulare na morji v Pirani, pri sterom je tak s pejnazi kak z delom pomagala Zveza. Za mala mlajše iz pet vrtcov smo meli tabor v Murski Soboti, za šaulare ške mednarodno likovno kolonijo mladih v Avstriji, za dijake pa poletno šolo. Tak za pautno ceringo kak za zavarovanje mi poskrbimo. Na števanovskoj šauli se mlajši leko včijo lončarsko delo pri lončari iz Slovenije,

starišove stroške.

Drüga vekša dela

Na Zvezi smo letos vsevküper 22 natečajov pripravili, za 20 smo dobili pejnaze za letno delo Zveze pa Uredništvo Porabja od Urada R Slovenije za Slovence, od Javnoga sklada za kulturno delo v Ljubljani, od Javnoga sklada za narodne in etnične manjšine (Kisebbségi Közalapítvány) pa Državnoga zbora (Országgyűlés) v Budimpešti.

Andreja Kovač, članica predsedstva Zveze, je vodja Razvojne agencije slovenske

nom zbori Zveze 2006 smo letos pod njenim vodstvom ustvaurili 5-člensko Krovno šolsko komisijo vküper z Državno slovensko samoupravov, stera je za prvo akcijo mejla se boriti v zvezi včenjé slovenskoga gezika na gimnaziji, žau, delo se njim nej zaslužilo. Za Drüstvo porabski slovenski penzionistov smo vküper z vodstvom drüštva pripravili pet velki programov. Dva slovenskiva tečaja smo meli do sprtolejtji, od geseni pa tečaj za moderne plesse. Za gledališke skupine smo prejk spisali igre v porab-

dosegli v Porabji Porabski Slovenci pa ka vse ške moramo dosegniti. Je podpredsednik Slomak-a, član Slovenskoga olimpijskoga komiteja.

Tau tü moram prajti, ka sam samo zvekušoma leko dala na papir, ka nas dela 6 delavcov skaus leta na zvezi s pomočtjauv predsedstva pa nadzorne komisije. Dosta vse pa mamo za naprej delati. Najbola na tejm, ka ostanimo Slovenci s svojim porabskim slovenskim gučom zvöjn odra pa slöjžbe tü.

Priznanje so dobili letos

Priznanje »Za Porabje«, stero podeli Slovenska zveza, je dobila mentorica sakalauvske folklore Elizabeta Kovač pa kantor v števanovskoj cerkvi Janoš Oreovec. Na den manjšin (18. december) na Vogrskom je skupščina Železne županije (Vas Megyei Közigyűlés) podelila priznanje »Za manjšine« med drüгим Veri Gašpar, stera si je tau zaslöjžila s paustau lejt spejvanjom v mejšanom pevskom zbori, z ustanovitvijo skupine senički ljudski pevcev pa za zbiranja gorejnjesenički ljudski pesmi. Za priznanje sva go predlagali Slovenska zveza pa Slovenska samouprava Gorejnji Senik. Na konci se ob tej priliki tü trno lepau zavalimo za vse tröjde vsejm skupinam, njivim mentorom, vodjam pa goslarom. Posaba se zavalimo vsejm lidam, steri nam redno odijo na prireditve, steri s takšnim namenom vzemejo naše programe, kak ji mislimo. Lepau se zavalimo za letno delo predsedstvi Zveze tü. Dragi bralci! Dopüstitite mi, ka Vam v imeni delavcov pa predsedstva Slovenske zveze želim blajžene božične svetke, mir v držini pa srečno nauvo leto, dosta veseldja pa trno dobro zdravdje.

Klara Fodor
sekretarka

stero je vönajšo pa z natečaji mašine vcuj spravo školnik Laci Kovač, drügo ceringo pa plačöjva Zveza. Iz Ljubljane smo pozvali lutkovno gledališče v Monošter, kam smo nota dali pripelati vse mlajše iz vrtcov pa šaul tü. Glasbeno šaulo na Gorejnjom Seniki smo dola prajli, ka je nej dala tisto znanje mlajšom, ka smo čakali. Menši mlajši, sterim se ške splača, od geseni že odijo v varaško glasbeno šaulo na

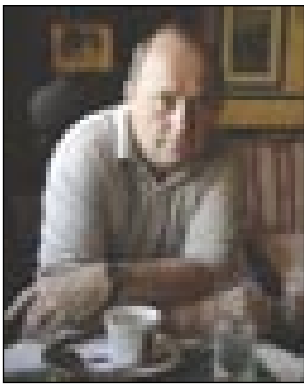
pokrajine (Szlovén Vidék Gazdaságfejlesztési Kht.), stero je ustanovilo predsedstvo Zveze prejšnjo leto v decembri. Za letošnji cilj je mejla, ka spravi penaze na evropskij razpisaj za obnavljanje kulturnoga dauma na Gorejnjom Seniki, za učno paut do tromeje, za cerkveni park pa dvojezične informacijske table za Porabje in za prospekte pa karte z reklamo za Porabje.

Na idejo Erike Glanz na obč-

ske rejč. Sprvajamo skupine na nastope, menši tau skupin smo poglednili na vajaj.

Uredništvo Porabje vsakšji keden pripravla 8-stranske novine, na konci leta Slovenski kalendar, se briga za vödavanje knjig, pa se pobriga za potrebne pejnaze ranč tak z natečaji (pályázatokkal) na Vogrskom pa v Sloveniji. Predsednik Zveze Jože Hirnök na leto na mnaugi djilejšaj predstavlja, ta guči, ka smo

Porabje, 20. decembra 2007

Milan Vincetič

BOŽIČNA ZVEJZDA

Kak veverca sam plezo za njim. Nikaj se nejsam bojo, če gli so stube včasih zaškripale pa se podale, kak če bi bilé s papejra, nikaj, če gli se je majster pred menov zibao kak velki šift, šteri de vsakši čas naseo. Na vsakši stubi je počino, zdijavo, kak če bi ščeo vö plüniti plüča, pa itak neje cigaretlina spüsto s čoub.

»Što li je zmisló pužaka, ka so stube zmerili po njom,« je zakašlo bači Grigori. »Pa nikaj se mi ne smej, v tvojij lejtaj sam bio tak mali pa batriven kak najbolje süja müš, tak friški, ka bi se dvakrat obrno v lüknji od makarona.« Tüdi meni se je zadržavalo. Rejsan sam bijo poskočen kak mali küščar, a bači Grigora je na mene obeso vse, ka je vido: tri kolobare kablov, fasinge z grüškami, pouleg toga pa sam mogo stubo po stubo zdigavati velko taško, štera je prouti konci gračüvala ešče žmetnejša.

»Tam gor va tak bliže Njemi, zato ne smejva napraviti ranč ene falinge nej. Če samo eden droun naopak vküper zveževa, leko té tören lektrika preščipne ali pa potegne gronsko strejlo ...«

»Vej pa je zima, bači Grigora,« sam odsopno, »što je ešče vido, ka bi treskalo decembra ...«

»Püsti, püsti, najprle je grato človek nouri, za njim pa vrejmen... Vej si pa čüjo po radioni, kak vse stvardja mak pravijo – mati narava. No,« je segno prouti meni, »ne drži se, kak če bi priraso, daj že tou turbo, ka va začnila, liki svetki prlé pridejo, kak müva sé gor napelava farbasto sunce na špagouti ...«

»Sunce na špagouti?« me je od smeja začno boleti želoudec. »Leko mava gezerokrat dugši špagout, pa neva segnola ranč do mejseca nej, do sunca pa leko samo senjava...«

Kak če bi me ščeo oplajnoti, je zdigno rokou, pa me neje. Po svoje sva se mela rada: gda je biu prevelki snejg, je delo pred menov tér do šoule pa tüdi do bouta, ar so ma cigaretlinge skouz sfalivavali.

A komaj sva postavila taško, za štero je vsigdar pravo, ka je doktorska, ar ma v njoj vrasstva za vsakšo vöro v törni, me je kak vrabla potisno vö skouzi lüknjo - pa zategno remen, šteroga si je privezo okouli pasa. Obviso sam kak pavok, loviu sam se z rokami pa nogami za vinejšnji roub vöre, poupro sam se v cigeo, šteri je malo več gledó vö, pa si oddejno.

»Pazi, ka se ne obejšiš za canjgare, leko boš premekno čas...«

»Kak leko premeknem čas, če samo za en centi premeknem velki canjgar?« sam potisno glavo

pa rokou skouzi lüknjo, ka bi dosejno kabline, s šterimi va okinčala vöre na törni.

»Gda pa je pišče bole pametno kak stara kvoučka?« se neje dao, pa začno potiuma konouti, ar so se ma kablina vse vküper zavezali.

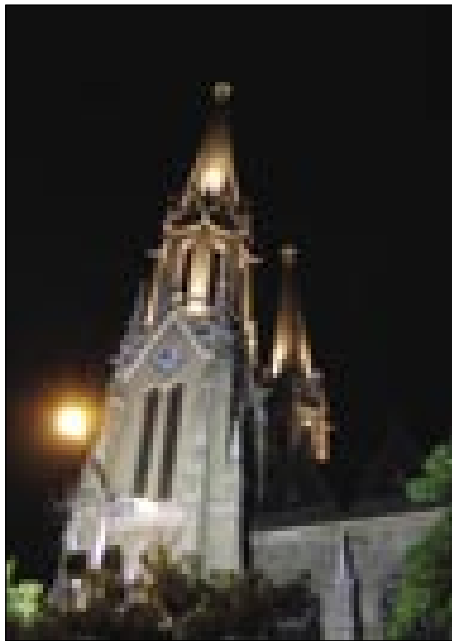
Za časek sam pogledno doj, pa se mi je zavrtelo: nin spodkar, ar tören je bio fejest visiki, če gli se s tala neje moglo tou predoučiti, so bile kak špile zložene iže. Vmes je bilou zložene iže. Vmes je bilou drevdje, tam malo niže je teko potok, naša iža, štera je bila skrita za brejgom, pa se tak neje vidla.

»No, mali, ka ne boš preveč čeden,« me je dregno po dlani pa mi potisno konec kablina

med prste, »lepou našpilaj, za vsakšo numero ga zatekni, ka ga nede že mali prdec doj fudno ...«

Pogledno sam gori: za vsako numero na vöri je bio mali skriti haklin, ka si leko kablin zatekno. Tou so si znankar zidardje zmislili v leti, sam pomislo, gda so vö pucali tören ali pa je tou vpamet spadnó mladomi kaplani, šteri je na sproutoletje prišo z varaša, gde je vido ešče vekše modrije.

»Vöra je kak sunce, mali, v srejdi je živa, okouli pa sije,«

mi je že stouitič ponouvo, ar bači Grigori je biu ezermešter za vöre, šteroga so poznali po cejli okroglini. »Té vrkaj, té vöre na törni, štere so za sirmake, pa morejo biti ešče bole pontoške, ar sirmak, gda ide na delo, ne smej zamiditi kak gospočina,« je svoje dale popejvo.

Zgrabo sam samo kakšno rejč, pa sam itak znao, ka misli. Zalübleni je bio v svoje vöre, bole zalübleni kak v ženske, štere so ga v mladosti obletavale, pa je itak na stara lejta ostao sam, ar je samo vandro s törna na tören, od kec da je svejt bole rožnati, zatou na pravoga leko friško pozabiš.

Samo glavou je leko spravo skouzi, malo jo je zavrtó, kelko je pač leko, pa mi od zadovolstva počmigno.

»Bougše nej bi napravili ranč na Big Beni, mali,« se je posmejno pa mi začno podavati grüške. »Tou je najvejša vöra, v Londoni,« mi je soliu glavou, »kak bi ešče tam mogla švicati, ar so tam štiri vöre, tuj pa samo tri ...«

Rejsan: naš tören neje meo vöre prouti söverni strani, ar s söverne strani, gde je skouz zima, tak nišče ne pride, mi je dao na znanje, gda sva se selila na vöro, štera je gledala prouti zapadi. Nejsam več meo trepetlavij noug, batriveno sam se zvlejško skouzi lüknjo, pa tüdi remen, na šterom sam viso, me neje več zategavo.

»Vsakša numera mora meti svojo farbo,« si neje dao dopovedati.

»Če pa mava samo štiri farbe, bači Grigori, rdejčo, plavo, žuto pa bejlo ...«

»Vej je pa vöra tüdi razdeljena na frtale,« bi mi poklončko po čeli, če bi me dosejno.

Mogo sam biti tiu kak kamen. Pasalo mi je, ar sam znao, ka de vsakši s prstom pokazó na mené, gda de se naš tören razsvejto kak kro-

una. Vsakši de pravo: bači Grigori je majster, ranč na canjgare neje pozabo, mali ma plavo, velki pa rdejčo grüško, zatou ešče v kmici znamo, ka čas ne stoji.

Tretjo vöro sva okinčala, kak če bi gejla bejli krüj. Biu sam si tak gvüšen v sebé, ka me je bači Grigori püsto na meri, on pa je med tem časom z oljom mazo vörine potače pa zobce.

»Tuj gori se čas mejri za cejlo faro, zatou so potači vekši, na ročni vöri pa so zatou mali, ka je človeški čas proti Bougi tak drouben kak buja,« je pomodrüvao, gda sva opravila z vörami.

Zeblo me je prste, meno sam si roké, bači Grigori pa je sto-

upo v kout po nekšno škatlo, štera ešče neje bila razpakej-rana.

»Že snočkar so jo zvlekli sé gor, müva je nej bi mogla, ar je prevelka za mene pa tebe: ti je nej bi lado, mimo mene pa nej bi šla,« se je pogučavo sam s seuv pa friško začno trgati karton.

»Mojboug, prava božična zvezda, na lektriko,« nejsam mogo priti k sebi, »ka va pa z njou?«

»Ka? Na špico, na vrejek mora priti,« je prestoupo.

»Na vrejek?«

Znao sam, ka sam ne mrem vujti.

»Naj ti ne vujde prlé v lače, kak ti trbej,« se nej dao. »Po strelovodi boš splezao gori, kak tisti Tarzan v džungli, jo privezo gori na križ, za seuv pa boš ešče potegno kablin...« Priznam: trouso sam se kak šiba na vodej, a itak nejsam nikaj pravo nazaj. Gda pa sam splezo na tören, gda sam se kak pijavka okleno strelovouda, me je tejlo samo nosilo.

Ranč znao nejsam, gda sam bio pri križi, gda sam, držeč se samo z eno rokou, kcoj zvezó velko, s svetlečim repom okinčano božično zvezdo.

Ne vejm več, što je spodi prikapčno lektriko, znankar zvonar, šteri je prišo gledat, če so Bože djaslice že krejdi, ar gda sva prišla doj, je tören sijao v vsej lepoti. Ešče več: gda sva šla malo vkraj, ka bi bole vidla, se mi je vidlo, ka se je zdigno s tala, pa ka neje na zemli, liki ga je božična zvezda, štera je na vreji svejtila kak zlati ogen, zdignola v nebo. Poglado me je po lasaj, stisno sam se k njegovim lačnicam, pa tüdi lidgé, šteri so šli k meši, so naja obstoupili kak deveto čüdo.

»Ešče malomi Jezuščki se v postelci smejé,« je priškrofo zvonar, »pa tak smej ma kak té mali,« je pokazó na mené, a ga nejsam vpamet vzeo, ar se mi je vidlo, ka mi je moja božična zvezda poškrilila kak za dosta lejt ženska, štera mi je prva izkazala lübezen.

Suzana Guoth

BOŽIČNO PRESENEČENJE

Charlottin bežen pogled v ogledalo jo je prepričal, da je storila vse, kar je v njenih močeh, da kljub svojim letom ne bi vzbujala občutka zopnosti pri tistih, s katerimi bo imela ta dan kakšen uradni posel, ali pri tistih, s katerimi se bo srečala le po naključju. Čas, ki ne pozna usmiljenja, je na žalost opravil svoje in je zaradi tega nastajala vedno večja disharmonija med njeno dušo in zunanostjo. Zanimiv je ta paradoks. Kakor se plemeniti duša, tako propada telo, njen utelešen nosilec. Kaj je pravzaprav zrcalo duha? Obraz, oči, telo, notranja lepota, človekova dejanja, ali mogoče kaj drugega? Sedaj ni časa, da bi se poglobila v to vprašanje, ker mora hiteti v šolo. Ah, kje pa! Saj ima še časa na pretek. Zaradi raztresenosti je spregledala uro. Pri teh letih se to človeku že večkrat zgodi. Šele pol sedmih je. Ostalo je torej še dovolj časa. Sedaj lahko sledi višek dneva, in sicer jutranje pitje kave ob lepo pogrjnjeni mizici, ki zbujata vtis, kot da bi venomer pričakovala kakšnega dragega gosta. Charlotte se ni hotela odreči temu četrtturnemu razvajanju, ki spada med njene maloštevilne skromne luksuse, kot je na primer udoben avtomobil, klasično krojen blazer s skrbno zlikano bluzo, ali kakšen zlati nakit z dragocenim kamnom. Zakaj tako obožuje to jutranje pitje kave? Ker idiličen čar njene majhnega, lepo gojenega vrta, ki ga vidi z okna, daje njeni domišljiji krila, in njene misli polete daleč nazaj v preteklost, v oddaljene kraje,

ki ji dočarajo nekatere obledel spomine na tiste, ki so včasih, prestopajoč tudi meje razumnosti, skušali oblegati njeno, za nekoga drugega utripajoče srce. Njeno srce je utripalo samo za enega človeka. Toda sadistična igra usode jo je oddvojila od njene velike ljubezni. Le še v sanjah se ji od časa do časa pojavi nekdanji izvoljenec srca, ravno tako mlad kakor takrat pred štiridesetimi leti, ko je njegova postava spominjala na sijajne Michelangelove kipe,

ali takrat, ko se je po daljši odsotnosti vrnil iz Kopenhagna na letališče v Budimpešto, ali ko ji je na njen rojstni dan v spremstvu svojega orkestra zapel posebej za njo skomponirano pesem »I dream of you my little Charlotte« s tistim prijetnim glasom, ki je spominjal na Nat King Colovo petje. Tudi Bog ju je ustvaril drugega za drugega, so ugotovili fantje iz orkestra. Toda morala sta se ločiti. To je bila božja volja. Charlotte ni hotela oditi z njim v oddaljeno Ameriko. Ni mogla zapustiti svoje priletne matere. Humanost je opredelila njeno odločitev. Ni ji preostalo nič drugega kakor zapustiti Davida. Nepričakovano in brez slovesa je zapustila svojo veliko ljubezen. Drugače to ne gre. Eden je moral zbrati pogum, da to stori. In

ona je prevzela to nalogo. Ta odločitev je bila za njo kakor nož v srce. Boleč je bil ta »zbogom za vekomaj«, ki mu ga je Charlotte povedala v mislih, ker je vedela, da je to zadnje slovo, dokončno in nepreklicno. Ni razumela, zakaj jo usoda postavlja vedno pred ekstremne odločitve, medtem ko je življenje drugih ljudi lepo, mirno, brezskrbno. To je prav gotovo, da se nikoli več ne bosta srečala. Toda Charlottino srce bo za vekomaj ostalo z njim, njegov spomin jo bo

držal ujeto do konca življenja. Vse jo spominja na njega, povsod in v vsakem človeku bo iskala le njega, njegov lik, ki si ga je vtisnila v trajni spomin. Še vedno velikokrat odmeva v njenem spominu njegov prijeten, lepo zvoneč glas.

Oba sta v istem poletju dokončala študij na fakulteti in nameravala potovati v Nemčijo, kjer je David v počitnicah navadno našel kakšno zanimivo delo, od tam bi se pa peljala v Ameriko, kjer bi David nadaljeval svoj študij. Imel je že dve diplomi, prvo je dobil v Angliji na filozofski fakulteti, v Kopenhagnu je študiral sociologijo in novinarstvo, v Budimpešti pa je doštudiral pravo. In takrat je premišljeval, kaj naj bi študiral v Ameriki, teologijo ali medicino. Charlotte mu je svetovala, naj študira teolo-

gijo, ker imajo duhovniki celo večji občutek za empatijo kakor psihologi. Vedel je, da bo celo življenje študiral, če pa bo kdaj tudi delal, bo to le njegov hobi. Njegovi starši so mu to omogočili. Charlotte je pozneje bila vesela, da se je odločila, da ne bo odšla z njim, ker bi v vseh ozirih bila v polni odvisnosti od njega, tako materialno kakor jezikovno, ker ni znala angleško. Zato se je pomirila s svojo odločitvijo, kar pa kljub temu ni olajšalo njenih neznosnih bolečin. Charlotte je hitro pogledala na uro ter rutinsko pregnala boleče spomine iz teh starih časov, ki so jo venomer preganjali in se vsedla v avto.

Sledil je slalom v jutranjem prometnem zastoju v šolo. Bila je srečna, da je zopet lahko stopila za kateder, od katerega je pred štirimi leti dokončno vzela slovo. Življenje je pač tako. Vsemu pride enkrat konec in na izpraznjeno mesto pride vedno nekaj novega, nekaj čisto drugega. Splošno znano je, da se vedno odprejo nova vrata tam, kjer se neka vrata zaprejo in nudijo človeku nove perspektive. Toda sedaj ji je kapljica sreče, kapljica davno pokopanih iluzij za kratek čas ponovno postala realnost. Charlotte je hvaležna usodi za ta intermezzo, za to čudovito darilo, ki ga je dobila od življenja. Za to je z vso ljubeznijo svojega srca, z vsem znanjem skušala odgovarjati nalogi, katero so ji tokrat ponovno zaupali.

Lepo je, če ima človek prvo uro, si misli Charlotte. Seveda ne za to, ker mora te dni zgodaj vstati, temveč za to, ker so ob tem času vedno odprta velika železna vhodna vrata in ji ni treba izstopiti iz avta, če se hoče peljati po ciljni ravnini proti glavnemu vходу. Med tem pa doni iz šestih

zvočnikov njenega avtoradia beat ali rock glasba, ki napolni z življenjem prebujajoče se mesto in zdrami tudi Charlottino dremajočo budnost. In takrat ji skoraj zastane dih. Tam gre pred njo duhovnik, katoliški duhovnik v dolgem rjavem redovniškem talarju, dostojanstveno, v odmerjeni, aristokratski, spoštovanja vredni drži in stopi na pločnik, ko sliši za seboj prihajati avtomobil, iz katerega je donela rock muzika, ki je gotovo zmotila njegov duševni mir. Charlotte instinktivno utiša radijski sprejemnik, in se sramuje v dnu duše, kajti niti za njena leta niti mesto ni dostojna ta divja, temperamentna glasba, ki spominja na vročekrvne kubanske ritme. Ni pa izključeno, da tudi duhovnik ne bi bil blazno zaljubljen v to muziko, si misli, kajti sodeč po njegovih letih, je tudi on moral biti mlad takrat, ko je rock glasba gospodovala po Evropi. Upočasnila je hitrost, ker se je sramovala zaradi preglasne glasbe.

Charlotte še nikoli prej ni videla tega duhovnika. Kako je to mogoče? Saj že dva meseca poučuje na tej gimnaziji. Pa res ga še ni videla. Toda zakaj se le ukvarja z njim? Zakaj jo sploh zanima? Saj tudi redovnika gotovo ne bo zanimala neka ženska, je pomislila Charlotte, in se skušala znebiti teh misli. Toda ni ji uspelo. Naselil se je v njene misli, v njena dejanja. Takšen je, kot kakšno homeopatsko zdravilo, ki človeku pomaga, da se regenerira z lastnimi močmi. Ko ga je zagledala tam pred šolo, je takoj čutila, da bo ta duhovnik s svojim prijaznim obrazom, s krotkim nasmehom za dolgo časa privezal njene misli z nevidnimi vezmi na sebe, kajti iskala je vedno učenega, plemenitega, iskrenega prijatelja. Toda ne, kaj takega si ne more privoščiti. Stopila je v razred. Ni več mislila na redovnika.

(se nadaljuje)

Z BOŽIČNIM PROGRAMOM V BUDIMPEŠTI

8. decembra smo se na vabilo Slovenskega društva v Budimpešti učenci DOŠ Jožefa Košiča

sedmih. Med potjo smo imeli kosilo v Székesfehérváru, okrog ene smo prispeli v Bu-

lahko ogledali baziliko kralja sv. Štefana, peljali smo se gor do grada in smo z grada obču-

božične pesmi, zaigrali smo božično igrico, pokazali smo, kako hodijo po vasi betlehemške še dandanes in kak friškajo-pozdravljajo novo leto naši fantje. Razveselili smo

ataše ter njuni soprogi. Čas je hitro minil. Po večerji smo se poslovili in odpravili domov. Pred odhodom smo še malo občudovali večerno, adventno Budimpešto. Vrnili

Náša skupina z gostitelji pred bazliko sv. Štefana

peljali nastopat. Naši učitelji so pripravili z nami božični program. Odhod od šole je bil zjutraj ob

dimpešto, kjer so nas že čakali naši dobri znanci. Program se je začel ob četrtni uri, zato smo si do nastopa še

dovali glavno mesto. Za božični program smo se dobili skupaj v srbski osnovni šoli. Peli in recitali smo lepe

publiko. Po nastupu smo se pogovarjali. V Budimpešti živeči Slovenci so nam povedali, da smo prinesli za njih košček doma, njihova otroška leta... Prireditev sta počastila tudi gospod veleposlanik Ladislav Lipič in vojaški

smo se z lepimi spomini. Hvala slovenskemu društvu za povabilo, darilo in pogostitev, hvala Zvezi Slovencev na Madžarskem za potne stroške in kosilo.

**Martina Zakoč
DOŠ Gornji Senik**

Otroški cerkveni zbor »Sončnice« in župnik Ferenc Merkli

BOŽIČNO DREVO

Bliža se božič, najbolj intimen praznik leta. V tem adventnem času več mislimo na svoje, več časa preživimo z njimi. To je obdobje, ko so dnevi najkrajši, ko rano postaja tema. Sončno svetlobo skušamo nadomestiti tako, da prižgemo svetlobo v srcih naših bližnjih, da pričaramo svetlobo z adventnim vencem, katerega sijaj tem bolj narašča, čim bolj se bližamo božiču, in čim bolj se večja oblast teme nad naravo. Ko pa že vse štiri sveče gorijo na adventnem vencu, smo lahko prepričani, da je že čisto blizu božič, rojstni dan našega Odrešenika. Takrat se pa prižgejo tudi majhne lučke na božičnem drevesu, in nam prinesejo težko čakano svetlobo v brezupno temino. Ko smo poizvedeli vse tajne želje naših bližnjih in kupili za njih božična darila, pride na

vrsto nabava božičnega drevesa. Lep običaj je postavljanje božičnega drevesa, ki lepo dehti in pričara v stanovanje prijetno vzdušje. Na trgu se v velikih kupih grmadijo zveza-

ne smreke, na cestah eden za drugim prihajajo tovarnjaki, natrpani z jelkami, ki so obsojene na smrt, ki bi si zaslužile lepšo usodo, in ki bodo na

začetku januarja po celi deželi popačile ulice mest. »Otroci, kaj poveste na to, če letos ne bi postavili božičnega drevesa«, vprašajo starši Mojco in Tjašo, ki se že z veseljem

upanjem pripravljata na veliki dan, pišeta pisma božičku, v katerih naštevata svoje želje in načrtujeta, kako bosta okrasila do stropa segajočo jelko.

»Zakaj ne, saj sva bili pridni, učiva se dobro, pa tudi pomagava doma pospravljati v stanovanju.«

»Jelke, ki jih na trgu prodajajo, so še čisto mlade. Toliko so le stare kot vedve. In vse so morale umreti, kljub temu da bi rade še živele. Tudi drevesa so živa bitja, ravno tako, kakor mi ljudje, samo drugačna so. Narava je pač zelo raznolika. Drevesa ne znajo govoriti. Ne znajo moledovati za svoje življenje. Zato uboga molče umirajo. V vaših srcih ni nobenega sočutja? Tudi vedve hočeta podpirati to brezumno morijo?«

Otroka sta se zamislila nad temi besedami. Malo sta postala žalostna, toda ne za to,

ker letos ne bodo imeli božičnega drevesa, temveč za to, ker jim je bilo žal zaradi smrti mladih dreves.

In prišel je božič. Deklici sta težko pričakovali ta dan. Ali ne bo malo žalostno brez božičnega drevesa, sta si že večkrat postavili to vprašanje. In tedaj zazvoni težko čakani zvonček, ki je dal znak za začetek družinskega praznika. Atek in mama sta prišla v sobo.

»Oblecita hitro plašče, ker gremo na vrt.«
Kakor gredo navzdol po stopnicah, že vidita od daleč, kako lepo se blešči na vrtu njihova srebrna smreka. In ko pridejo do jelke, se oglasi pesem Sveta noč, ki jo tudi sedaj zapojejo skupaj. Okoli božičnega drevesa sta tudi tokrat našli cel kup daril, katerih sta se sedaj še bolj veselili, ker sta rešila eno jelko pogube.

Suzana Guoth

DO ZADOVOLJNIH ZAVAROVANCEV IN POSLOVNEGA USPEHA

ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d., OBMOČNA ENOTA MURSKA SOBOTA

Zavarovalnica Triglav, d.d., Območna enota Murska Sobota je v poslovalnem prostoru prisotna že 80 let. V tem obdobju smo se razvijali z roko v roki s pomurskim območjem, s katerim želimo in za katerega ohranimo. Posušna pozornost povečamo kakovostnim in partnerskim odnosom z našimi strankami. Zavedamo se, da je naš uspeh odvisen predvsem od zadovoljstva in zvestobe naših zavarovalencev, ki jim je poleg kakovosti in cene storitev najdragocnejši čas. Zato smo jim s 27 poslovalnicami v vseh večjih pomurskih krajih in skrajni 80-imi poslovalni strojkali postali ter prisotni čas in delo. Z izgradnjo **izboljšala so stanje** (na fotografiji spodaj) smo poskrbeli za še hitrejša, lažja in prijetnejša priložanja z nami.

Kakovost naših storitev poleg potrjene vloge izboljšanje delo dokazujemo tudi s standardom kakovosti ISO 9000, ki smo ga prejeli leta 2002. In leta 1997 pa smo kot prva zavarovalnica v Sloveniji prejeli certifikat kakovosti ISO 9002. Ob tem smo prejeli dve priznanji »na poti k uspehu se podjetje«, ki ga podeljuje Institut uslužba se podjetja in priznanja za **izboljšanje management 2002 – TOP 10**.

SEČKA IN PETRA PONUDELA ZAVAROVALNIH STORITEV

Že več kot 80- odstotni tržni delež v pomurskem zavarovalnem prostoru nam poleg izboljšanih in motiviranih zaposlenih ter kakovostno izvedene storitve pomaga vsebovati in krepiti tudi dinamična in petra paleta zavarovalnih produktov. Sledimo sodobnim zavarovalnim trendom zato vsako poslužbo vsako leto obogatimo s novimi abstraktnimi zavarovanji.

Bralcem koledarja in vsem Slovencem na Madžarskem želimo prijetnepraznike, nepozabno praznovanje novega leta ter veliko srečnih dni v letu 2008!

ZAVAROVALNICA TRIGLAV, D.D.

HOTEL Lipa HOTEL Lipa HOTEL Lipa

Hotel in restavracija Lipa

Monošter/Szentgotthárd, Gárdonyi u. 1.

Tel./Fax: ++36-94-383-060, ++36-94-383-061

e-pošta: hotel@lipa.axelero.net

spletna stran: www.lipa.sztg.hu

HOTEL Lipa HOTEL Lipa HOTEL Lipa

Poslovalnice

Nove Ljubljanske banke v Pomurju

Tudi poslovalni timovi naše večje
v naši poslovalnici!

Želimo vam srečen Božič in uspešno leto 2008!

Poslovalna mreža

Od ponedeljka do sobote: 16:00-17:00
Če nedeljah: 12:00-14:00